

Zadarmo

Noviny o živote Bratislavy,
jej mestských častí
a všetkých Bratislavčanov
vydáva NIVEL PLUS, s.r.o.
Vychádzajú dvakrát v mesiaci
v náklade 159 000 kusov.
Registrované na KÚ Bratislava
pod číslom 8/KÚB/248/13-8/98

Bratislavské Noviny

Redakcia:

Gorkého 6, 811 01 Bratislava
Telefón a fax 5441 0028
www.bratislavskenoviny.sk
E-mail: redakcia@ba-noviny.sk
Vytlačila Concordia, s.r.o.
Do poštových schránok
bratislavských domácností
roznáša Surema, s.r.o.

Štvrtok 25. januára 2001

Pressburger Zeitung ~ Pozsonyi Újság

Ročník IV. ~ Číslo 2

Neplatiči nám robia starosti

REDAKČIA

Bratislavské noviny vychádzajú len vďaka príjmom z reklamy, a preto sú závislé od serióznosti reklamných partnerov a ich ochote uhrádzať svoje záväzky včas. Aby noviny mohli vychádzať, musíme načas platiť tlač a ich distribúciu. Preto každá nezaplatená faktúra za reklamu nám robí veľké starosti. Aj to bol dôvod, prečo sme sa rozhodli zverejňovať dlhodobých neplatičov, ktorí tak ohrozujú vychádzanie Bratislavských novín. Sú to: Anastázia Habálová, Bratislavská 14, BA PORTAS - Odborný závod, Peter Čabrák, Ružinovská 28, Bratislava

SOU polygrafické, Račianska 190, BA PARANGON, s.r.o., Nám. SNP 2, Holíč D&D TEAM, s.r.o., Pod Rovnicami 37, Bratislava

Vo zverejňovaní zoznamu neplatičov budeme pokračovať. (red)

Primátor mesta je so sebou spokojný

BRATISLAVA

Bratislavský primátor Jozef Moravčík je spokojný s plnením svojho volebného programu. V prvej polovici funkčného obdobia sa podľa neho niektoré zámery podarilo naplniť a na realizáciu ostatných boli vytvorené vhodné podmienky.

Jeho volebný program sa zamerával predovšetkým na oblasť bývania, dopravy a bezpečnosti. Dnes má podľa primátora mesto k dispozícii 144 bytov pre mladé rodiny, vrátane bezbariérových. Realizuje sa program výstavby bytov pre strednú a nižšiu príjmovú skupinu za cenu nepresahujúcu 16 tisíc korún za meter štvorcový s tým, že prvé byty budú dostavané už v tomto roku. V nasledujúcich rokoch by výstavba takýchto bytov mala podľa neho pokryť potrebu.

V doprave sa podľa primátora Moravčíka podarilo zvýšiť priepustnosť v úseku Patrónka-Lamač, ako aj na viacerých križovatkách v centre mesta. V ďalšej etape sa bude riešiť výstavba vonkajšieho dopravného polkruhu Račianska, Bojnická, Galvaniho, Ivanská a diaľnica D 61. Jedno zo základných riešení dopravy v meste - výstavbu metra sa podarilo podľa neho dostať do štádia, keď je program financovania jeho výstavby na medzirezortnom pripomienkovaní. Ak štát podľa primátora Moravčíka poskytne garancie, mohlo by sa s výstavbou metra začať už v roku 2002. Pokračujú aj prípravy stavby Mosta Košická, ktorá sa začne v júli alebo v auguste tohto roka.

Podľa názoru primátora sa zlepšuje aj bezpečnostná situácia v meste, a to najmä zásluhou spolupráce mesta s ministerstvom vnútra. (brn)

Verejné klzisko na Hviezdoslavovom námestí patrí v týchto zimných mesiacoch k vyhľadávaným miestam aktívneho oddychu mnohých Bratislavčanov. O korčuliarov nie je núdza v ktorúkoľvek dennú hodinu. FOTO - Vladimír Mišauer

Desať úloh Starého Mesta v tomto roku

STARÉ MESTO

Za najdôležitejší v prebiehajúcom volebnom období označil začínajúci sa rok 2001 starosta mestskej časti Bratislava - Staré Mesto Andrej Ďurkovský. Na toto tvrdenie ho oprávňuje rozsah úloh a investičných akcií, ktoré Staré Mesto čakajú v najbližších dvanástich mesiacoch.

Starostovu „hitparádu“ úloh a projektov vedie úprava Hviezdoslavovho námestia. „Našou ambíciou je dokončiť rekonštrukciu najslávnejšej bratislavskej promenády zároveň s otvorením hotela Carlton,“ povedal Andrej Ďurkovský. V tomto roku by sa mala ukončiť aj rekonštrukcia fasády

a nebytových priestorov mestského domu na Františkánskom námestí 7. Z plánovaných funkcií sa najčastejšie spomína vináreň, predajňa suvenírov, ale aj divadlo malých javiskových foriem.

Pre obe domáce násilie, odchovancov detských domovov a mladé rodiny mestská časť Staré Mesto plánuje v tomto roku vytvoriť špecializovaný azylový dom Maják nádeje s kapacitou 30 miest a socioaktivačným programom. Veľkou rekonštrukciou prejde aj sociálna ubytovňa na Smrečianskej ulici, ktorá sa transformuje na Domov pre osamelých rodičov.

Aj v tomto roku bude prebiehať intenzívna príprava troch veľkých projektov Starého

Mesta: „Realizáciu obnovy rekreačnej a religióznej funkcie Kalvárie začneme už v tomto roku, podobne ako výstavbu verejného športového areálu Lafranconi,“ hovorí starosta. Pokiaľ ide o prípravu revitalizácie Námestia SNP, v závere tohto roku by Staré Mesto chcelo mať jasno v otázke výberu strategického partnera, t. j. investora prestavby.

V prvom polroku budú mestskú časť zamestnávať aj povinnosti vyplývajúce zo sčítania obyvateľov, domov a bytov. Ako šľahačka na torte vyzerá vo výpočte najdôležitejších úloh Starého Mesta v roku 2001 myšlienka slávnostnej iluminácie Dómu sv. Martina. (miv)

Integrovanú dopravu rozšíria o spoje SAD

Minulý rok sa v Bratislave pokusne začalo s využívaním integrovanej dopravy. Záujem Bratislavčanov o tento spôsob cestovania presvedčil zainteresovaných, aby v poskytovaní tejto služby pokračovali. O novinkách v integrovanej doprave sme sa pohovorili s námestníkom primátora Bratislavy Františkom DEJOM.

- Novinkou v roku 2001 bude rozšírenie Bratislavskej integrovanej dopravy (BID) o spoje Slovenskej autobusovej dopravy. Zatiaľ budú môcť Bratislavčania takto cestovať len v smere do Záhorskej Bystrice, ale v budúcnosti sa bude cestovať aj ďalšími smermi.

Kam sa bude dať v rámci systému integrovanej dopravy cestovať?

- Od 1. februára 2001 sa bude dať na cestovný lístok na BID cestovať na všetkých železničných tratiach na území Bratislavy vo všetkých osobných a zrýchlených

Naš rozhovor

vlakoch medzi stanicami Hlavná stanica, Devínska Nová Ves, Lamač, Železná studienka, Vinohrady, Predmestie, Rača, Vajnory, Nové Mesto, Petržalka, Rusovce, Podunajské Biskupice, Ústredná nákladná stanica. V autobusoch SAD môžu Bratislavčania cestovať v oboch smeroch na trati Autobusová stanica Mlynské Nivy - Záhorská Bystrica a využívať zastávky Krče, Pri krematóriu, Vrančovičova, Záluhy, Patrónka, Račianske mýto. Autobusy budú označené smerovou tabuľkou s nápisom BID umiestnenou za predným čelným sklom.

Je potrebný na cestovanie integrovanou dopravou špeciálny lístok?

- Treba mať celosieťový predplatný lístok na BID, ktorý dostať v každej predajni Dopravného podniku. V prípade, že máte

čipovú kartu, ktorú ste si kúpili v SAD Bratislava alebo v dopravnom podniku, tak si môžete lístok na BID kúpiť priamo na túto kartu. Lístky na integrovanú dopravu sú mesačné, štvrťročné a ročné.

Koľko stoja lístky na integrovanú dopravu?

- Príplatok k bežnému celosieťovému predplatnému lístku na mestskú hromadnú dopravu je 50 korún a k zľavnenému len 25 korún za mesiac. Cestovný lístok na BID má kľzavý čas platnosti, čo znamená, že si ho môžete kúpiť s platnosťou od ľubovoľného dňa. Všetky informácie o bratislavskej integrovanej doprave, vrátane cestovných poriadkov sú k dispozícii vo všetkých predajniach cestovných lístkov dopravného podniku a informačných kanceláriách ŽSR a SAD v Bratislave alebo na internetovej adrese www.bratislava.sk.

Zhovárал sa Milan Šeršík

Chaos okolo cien za káblovú televíziu trvá

BRATISLAVA

Situácia okolo zvyšovania cien za káblovú televíziu sa počas celého januára každý deň menila. To, čo platilo v čase uzávierky nášho predchádzajúceho vydania, o niekoľko dní už neplatilo. A tak nami publikované informácie neboli po vyjdení novín aktuálne. Aká je teda situácia koncom januára? Pokúsime sa o stručný súhrn.

Koncom roka 2000 platila pre ceny služieb za šírenie rozhlasového a televízneho vysielania káblovými rozvodmi cenová regulácia ministerstva financií. Od 1. januára 2001 prešla právomoc cenovej regulácie na Telekomunikačný úrad SR, ktorý však v tomto smere včas nerozhodol. To využila spoločnosť UPC, ktorá k 1. februáru 2001 rozhodla o zvýšení cien za svoje služby. Cena základného súboru KTV sa zvýšila z 54 na 57 korún mesačne a rozšíreného súboru z 200 na 280 korún. Vzápätí sa začal situáciou zaoberať Telekomunikačný úrad. Ten 8. januára rozhodol, že rozsah medziročného zvýšenia cien služieb šírenia rozhlasového a televízneho vysielania káblovými rozvodmi môže byť maximálne do úrovne ročného indexu inflácie vykázaného Štatistickým úradom SR, a to za obdobie predchádzajúcich 12 mesiacov. Rozhodnutie Telekomunikačného úradu bolo 10. januára zverejnené v Zbierke zákonov, a tým vstúpilo do platnosti.

Následne spoločnosť UPC Slovensko, s.r.o., zverejnila vyhlásenie, v ktorom trvá na ňou zvýšených cenách služieb. „UPC zásadne trvá na platnosti nových cien za služby káblovej televízie, ktoré boli zákazníkovi riadnym spôsobom oznámené. Spoločnosť rozhodnutím o úprave cien neporušila žiadny v tom čase platný právny predpis a avizované rozhodnutie Telekomunikačného úradu SR preto vníma ako neadekvátne a hrubo diskriminačné. UPC si zároveň dovoľuje požiadať svojich zákazníkov, aby pri realizácii platieb za káblové služby postupovali v súlade so zmluvou uzatvorenou medzi nimi a UPC, ako aj platným cenníkom,“ uvádza sa vo vyhlásení UPC. Ako upozornila hovorkyňa UPC Pavla Petrová, rozhodnutie o zvýšení cien prijala UPC ešte pred vydaním nového cenového výmeru Telekomunikačného úradu a klienti boli oboznámení jeden mesiac vopred, teda v adekvátnom predstihu.

V súčasnosti Telekomunikačný úrad skúma podklady UPC o oprávnenosti nákladov súvisiacich so službami šírenia rozhlasového a televízneho vysielania káblovými rozvodmi. To si vyžiada štyri až šesť mesiacov. Potom úrad vydá rozhodnutie o regulácii cien, ktoré sa bude opierať o túto analýzu. Dovtedy nám však zrejme nezostane nič iné, len rešpektovať ceny stanovené UPC. (brn)

Ružinovský program čipovania psov

RUŽINOV

Mestská časť Ružinov dosiahla pozoruhodné pokroky pri riešení problému platenia daní za psov, ich registrácie i udržiavania čistoty verejných priestranstiev, ktorý trápi takmer všetky mestá a mestské časti. Prvými krokmi bolo rozmiestnenie tabúl s význačným zákazom venčenia psov, do veľkej miery situáciu zlepšilo vysávanie psích exkrementov a tiež umiestnenie košov s vreckami na psí odpad.

Od začiatku novembra minulého roku začala mestská časť Ružinov realizovať program, ktorý problematiku „psičkarov“ rieši komplexne. Ide o program rádiových identifikačných čipov. Ružinov ju realizuje ako prvá mestská časť v Bratislave a na Slovensku. Výhody zavedenia tohto systému spočívajú v jednoznačnej identifikácii začínajúceho psa na celý život. Zabezpečuje v maximálne krátkom čase zistenie majiteľa začínajúceho psa, stratení psi sa teda hneď vrátia majiteľovi. Je to jednoduchý, bezbolestný ale pritom stopercentne úspešný spôsob identifikácie bez vedľajších účinkov a následkov. Systém prináša pre majiteľov psov ekonomické výhody. Na základe všeobecne záväzného nariadenia o miestnych poplatkoch na území Ružinova sa majiteľom očipovaných psov zníži poplatok za psa o 30 % počas 3 rokov. Čipovanie pritom hradí v plnej výške samospráva, pre chovateľov je teda bezplatné. Zavedenie čipu odstraňuje známe nevýhody doteraz používaných spôsobov označovania - bolestivého a počas nečítateľného tetovania a označenia na obojku, ktorý sa môže ľahko stratiť, resp. môže prísť k záмене známky.

V súvislosti s realizáciou programu čipovania bolo zriadené aplikačné pracovisko, kde veterinárny lekár aplikuje čipy uhrádzané samosprávou na základe zmluvy. Podmienkou na očipovanie je predloženie dokladu o evidencii psa na Miestnom úrade Ružinov. V prípade, že o zavedenie čipu požiadajú chovatelia obyvateľ Ružinova, ktorého pes nie je zatiaľ v evidencii MÚ, zmluvný veterinár ho oboznámi s touto podmienkou čipovania a postupom, ako sa prihlásiť do evidencie. Mesačný súhrn očipovaných zvierat budú poskytovať referátu poplatkov, ktorý zaeviduje túto skutočnosť a nasledujúce tri roky bude vyrubovať týmto chovateľom znížený poplatok o 30%. (lau)

Súťaž na projekt

STARÉ MESTO

V týchto dňoch sa koná verejná súťaž na architektonický projekt rekonštrukcie Hviezdoslavovho námestia. Staré Mesto vypísalo verejnú súťaž aj na projekt sadových úprav na námestí a na dodávateľa stavebných prác.

V prípade Hviezdoslavovho námestia nejde o nové ideové riešenie, ani o zmenu funkčného využitia. Prvoradým cieľom pri jeho úprave je rozšírenie pešej zóny a utlmenie dopravy v jeho severnej časti, obnovenie pôvodného historického vzhľadu v podobe promenády, zachovanie zelene a zvýšenie počtu vzrastlých stromov. Projekt je prioritou mestskej časti v tomto roku. Obnovené námestie chce mestská časť Staré Mesto bratislavskej verejnosti predstaviť minimálne v rovnakom čase, ako sa otvorí hotel Carlton. (brn)

V spore medzi primátorom a starostami zatiaľ víťazí zdravý rozum a demokracia

BRATISLAVA

Doslova zdesenie vyvolal v niektorých mestských častiach navonok nenápadný materiál s názvom Návrh dodatku k č. 15 Štatútu hlavného mesta SR Bratislavy, o ktorom malo rokovať Mestské zastupiteľstvo Bratislavy.

Tento materiál, ktorý (pointu prezradíme hneď na začiatku) primátor Jozef Moravčík, našťastie, z rokovania stiahol, navrhol nepríjemným spôsobom oklieštiť finančné možnosti jednotlivých bratislavských mestských častí. Dnes aj každé dieťa vie, že všetko sa krúti okolo peňazí, a tentoraz šlo o to, v akom pomere sa majú rozdeľovať finančné prostriedky medzi mestom a jednotlivými mestskými časťami. Zmena spočívala v tom, že podiel na výnose dane z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti a funkčných požitkov, dane z príjmov právnických osôb a z cestnej dane mal byť v pomere:

■ 98 % pre hlavné mesto a 2 % pre Staré Mesto, Nové Mesto a Ružinov,

■ 93 % pre hlavné mesto a 7 % pre Petržalku,

■ 87 % pre hlavné mesto a 13 % pre MČ Podunajské Biskupice, Vrakuňa, Rača, Karlova Ves, Dúbravka a Devínska Nová Ves,

■ 76 % pre hlavné mesto a 24 % pre Lamač,

■ 45 % pre hlavné mesto a 55 % pre Vajnory, Záhorskú Bystricu, Devín, Jarovce, Rusovce a Čunovo.

Odôvodnenie je jednoduché: Bratislava je príliš zadlžená a z tohto dôvodu chce pripraviť vyrovnaný rozpočet (na splnenie tohto cieľa chýba asi 90 miliónov korún). Prítom existujú aj iné spôsoby dosiahnutia vyrovnaného rozpočtu než uberanie prostriedkov mestských častí. Návrh nezohľadňoval skutočnosť, že niektoré mestské časti, ktoré už pri súčasnom, pre ne priaznivejšom pomere prerozdelenia finančných prostriedkov (veľké mestské časti mali 20 % príjmov, o ktorých je reč, malé 55 %), sotva stačia plniť základné funkcie, ktoré im vyplývajú zo zákona. Napríklad podľa slov starostu Karlovej Vsi Bystríka Hollého by v prípade presadenia návrhu, ktorý sa objavil v mestskom zastupiteľstve, prišla napríklad Karlova Ves o 3,5 milióna korún, teda o celú desiatinu skromných ročných príjmov Karlovej Vsi, ktorej každoročne chýba asi 10 miliónov korún len na zabezpečenie základných funkcií (bežná údržba, kosenie trávnikov a pod.) vyplývajúcich zo zákona.

Návrh neprešiel, zložité vzťahy medzi magistrátom a mestskými časťami však zostávajú.

~ ~ ~

Dodatok k Štatútu hlavného mesta z rokovania mestského zastupiteľstva stiahli, pretože mestské časti prejavili ochotu podieľať sa na zlepšení finančnej situácie mesta. Chcú sa vzdať svojho podielu o sumu, o ktorú bol zvýšený prídok pre Bratislavu zo štátneho rozpočtu, teda 130 miliónov korún. Navyše prevezmú do svojej správy niektoré domovy dôchodcov, financovanie mzdových nákladov na mestskú políciu a niektoré činnosti súvisiace s udržiavaním ciest I. a II. triedy.

Prijaté riešenie síce zaťažuje mestské časti, ale nevyrieši celkovú zadlženosť mesta. Je však jediným možným riešením, ktoré existenčne neohrozí výkon samosprávnych funkcií mestských častí, ako by to bolo v prípade schválenia dodatku k Štatútu. Mesto sa bude musieť vyrovnáť s problémami, ktoré sú príčinou či sprievodným javom jeho zadlženosti. Starostovia trvajú na dôslednej analýze príčin finančnej situácie hlavného mesta, pretože v opačnom prípade sa môže súčasná situácia opakovať. (lau, brn)

Centralistické riadenie mesta Bratislavčania nechcú, vyhovuje im model mestských častí

BRATISLAVA

V súvislosti so zámermi magistrátu nielen finančne znevýhodniť, ale dokonca celkom zrušiť mestské časti spracoval Ústav pre výskum verejnej mienky (ÚVVM) pri Štatistickom úrade prieskum týkajúci sa názorov občanov Bratislavy na usporiadanie samosprávy mestských častí Bratislavy.

Z prieskumu, ktorý sa uskutočnil na objednávku Bratislavskej občianskej iniciatívy v dňoch 30. septembra až 6. októbra minulého roku na reprezentatívnom súbore 612 respondentov, vyplývajú viaceré zaujímavé skutočnosti. Názory oslovených obyvateľov mesta totiž pomerne jednoznačne uprednostňujú decentralistický model usporiadania Bratislavy pred modelom centralistickým. Vyplýva to aj z analýzy vekových kategórií, z ktorých od veku 18 až 24 rokov, kde až 58 percent uprednostňovalo decentralistický model usporiadania Bratislavy, až po

kategóriu 60 a viacroční každá veková kategória preferovala vlastne v súčasnosti existujúci model samosprávy s existujúcimi mestskými časťami, ich samosprávnymi orgánmi atď.

Pokiaľ ide o odpoveď na otázku, kto by mal rozhodovať o odobratí samosprávnych funkcií, bez ohľadu na vzdelanie oslovených respondentov jednoznačne prevažuje názor, že by to mali byť občania Bratislavy (viac ako polovica oslovených, pričom u vysokoškolsky vzdelaných respondentov je to až 65 percent). Zaujímavé je, že v tomto smere sa názory obyvateľov mestských častí odlišujú. Najpočetnejšie zastúpenie dominujúcej odpovede (rozhodovať by mali občania Bratislavy) prieskum zaznamenal medzi oslovenými z Devína (95 %) a Záhorskej Bystrice (95 %). Nie vo všetkých mestských častiach si však občania jednoznačne myslia, že o tejto problematike by mali rozhodovať oni. Vo Vajnoroch,

Rusovciach a v Novom Meste získal najviac hlasov názor, že rozhodovať by o tom mali poslanci mestských častí.

Názor, že o usporiadaní samosprávy by mal rozhodnúť primátor Bratislavy, si osvojilo v niektorých mestských častiach nula percent oslovených (Vrakuňa, Vajnory, Lamač, Devín, Rača, Záhorská Bystrica, Lamač). Nikde sa táto myšlienka neteší veľkej popularity, najviac ľudí (29 %) sa s týmto názorom stotožňuje v Novom Meste. Zhmutie prieskumu ÚVVM sa dá vyjadriť niekoľkými slovami: Bratislavčania si vo viac ako trojštatinovom podiele želajú ponechanie doterajšieho decentralistického modelu, podľa ktorého existujú starostovia, poslanci a miestne úrady mestských častí Bratislavy a zároveň aj primátor, poslanci a magistrát mesta Bratislavy. Väčšina ľudí si zároveň myslí, že o odobratí samosprávnych funkcií mestských častí by mali rozhodnúť sami občania. (lau)

RETEST bez akreditácie, ale s unikátnym programom pre drogovovo závislých

STARÉ MESTO

Z celkového počtu 13 resocializačných zariadení na Slovensku, v ktorých sa poskytujú služby pre drogovovo závislých ľudí, je staromestský RETEST jediným strediskom, ktorého zriaďovateľom je samospráva.

Mestská časť Bratislava - Staré Mesto rozhodla o vybudovaní tohto zariadenia vo februári 1997, pričom svoju činnosť oficiálne začalo 1. apríla 1997. RETEST je v súčasnosti jediným zariadením svojho druhu s komplexným programom resocializácie. Jeho klientov tvoria prevažne mladí ľudia starší ako 18 rokov so závislosťou od drog (najmä heroín, pervitín a kokaín) a alkoholu. Dvojročný psychoterapeutický program je rozdelený do 8 samostatných fáz, z ktorých každá trvá tri mesiace. Minimálna

odporúčaná dĺžka pobytu je jeden rok. Podľa riaditeľa RETEST-u Petra Šuláka, z doterajších 61 klientov abstínuje až 54 percent. Sú to predovšetkým tí, ktorí dokázali absolvovať úplný psychoterapeutický program.

Náklady na liečbu drogovovo závislých nie sú malé. V RETEST-e sa pohybujú vo výške 404 korún denne, z čoho si samotný klient platí maximálne 100 korún. Aj z tohto dôvodu samospráva mestskej časti Staré Mesto pripravila diskusné fórum za účasti zástupcov všetkých 13 resocializačných stredísk na Slovensku, ktorého cieľom bolo vytvoriť priestor na vzájomné porovnanie súčasných podmienok činnosti resocializačných zariadení a možností finančných zdrojov. Ako na stretnutí povedala poslankyňa Mária Guregová,

Staré Mesto v súčasnosti dotuje liečbu každého klienta RETEST-u sumou 200 tisíc korún ročne, čo vyvoláva rozpaky pri potrebe financovať sociálny program pre ďalšie ohrozené skupiny obyvateľov, napr. pre občanov v náhlej núdzi, občanov v postproduktívnom veku, mladé rodiny alebo občanov bez domova. V tejto situácii vyznieva paradoxne, že Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR odmieta RETEST-u prideliť akreditáciu napriek tomu, že spĺňa všetky podmienky. Jedinou jeho „slabou stránkou“ je skutočnosť, že ho založila samospráva. Starosta Starého Mesta Andrej Ďurkovič napriek tomu zdôrazňuje, že Staré Mesto bude RETEST naďalej podporovať, aby raz takéto zariadenia u nás stratili svoju opodstatnenosť. (miv)

Bratislavské samosprávy budú rokovať

BRATISLAVA

Regionálne združenie mestských častí Bratislavy zvolalo na 30. januára 2001 mimoriadne zasadnutie miestnych zastupiteľstiev všetkých 17 mestských častí Bratislavy. Zasadnutie sa uskutoční od 9.30 h v Kongresovej sále Istropolis.

Očakáva sa účasť nielen 17 starostov mestských častí, 442 poslancov miestnych zastupiteľstiev, ale aj 50 poslancov Národnej rady bývajúcich v Bratislave. Organizátori pozvali aj troch členov vlády, splnomocnenca vlády pre reformu verejnej správy, zástupcu Združenia miest a obcí Slovenska a predstaviteľov médií.

Spoločnému zasadnutiu miestnych zastupiteľstiev mestských častí bude predchádzať konferencia Regionálneho združenia. Zhrmaždenie sa koná ako priama reakcia starostov mestských častí na snahu primátora hlavného mesta Jozefa Moravčíka zrušiť samosprávu mestských častí v rámci nového zákona o hlavnom meste Bratislava a zákona o vyššom samosprávnom územnom celku pre Bratislavu. (miv)

Galéria mesta Bratislavy má 40

BRATISLAVA

Galéria mesta Bratislavy si pripomína 40 rokov od svojho založenia. Bola založená 1. januára 1961 a spočiatku pôsobila v stiesnených priestoroch Primaciálneho paláca. Dnes má expozície v Mirbachovom, Pálfiho a Primaciálnom paláci.

Okrem výstav GMB organizuje koncerty a iné kultúrno-spoločenské podujatia. Prezentuje slovenské umenie v Afrike, Japonsku, USA a iných krajinách. Vlastní vyše 33 000 diel, z ktorých mnohé sú skvosty slovenského aj svetového výtvarného umenia. Stala sa stabilnou kultúrnou inštitúciou mesta, čoho dôkazom je rastúci záujem verejnosti o výstavy GMB. Za posledné štyri roky sa totiž návštevnosť galérie strojnásobila.

GMB ako jedna z mála galérií na Slovensku má vlastných reštaurátorov. Patrí pod Magistrát hlavného mesta, dva roky však z mestského rozpočtu nedostala finančné prostriedky na nákup diel. Na tento rok poslanci skrátili galérii prevádzkový rozpočet o takmer 14 percenta, následkom čoho musí GMB redukovať svoju prevádzku. (brn)

Prihlášky do škôl do 5. februára

BRATISLAVA

Ešte do 5. februára si môžu žiaci deviatych ročníkov základných škôl podať prihlášky na niektorú zo 119 stredných škôl a učilišť v bratislavskom kraji.

Spomedzi nich je 89 štátnych, 9 cirkevných a 21 súkromných stredných škôl. Vyše 7000 žiakov základných škôl, ktorí ukončia tento rok 9. triedu tak majú z čoho vybrať. Talentové skúšky na stredné školy budú od 1. do 16. marca. Prvý termín prijímacích skúšok je 9. a 10. mája, druhý termín je stanovený na 12. a 13. júna. Prijímacie skúšky do prvého ročníka osemročného štúdia na gymnáziách budú 5. júna. (brn)

Šetriť bude aj mestská polícia

BRATISLAVA

Mestské zastupiteľstvo Bratislavy v polovici januára rozhodlo o znížení počtu členov mestskej polície o 78 pracovníkov. Z doterajších 312 zamestnancov tak zostane po znížení 234. Dôvodom na tento krok je snaha znížiť výdavky mesta, aby bolo v tomto roku možné zachovať vyrovnaný mestský rozpočet.

Zníženie by sa malo dotknúť počtu hliadkujúcich policajtov, technicko-hospodárskych pracovníkov ako aj velenia mestskej polície. Funkčnosť mestskej polície by však naďalej mala zostať čo najviac zachovaná. Náčelník Mestskej polície Pavol Sedlák neberie zníženie počtu pracovníkov tragicky. Chápe, že poslanci zaviazali primátora vypracovať vyrovnaný rozpočet. Ako uviedol, znížia počet veliteľských funkcií a počet pracovníkov technicko-hospodárskeho aparátu. (brn)

Brutálny vrah skončil vo väzbe

BRATISLAVA

Mimoriadne brutálne si počínal Stanislav C., ktorý v byte na Dostojevského rade zavraždil dvoch dôchodcov - 60-ročnú imobilnú Máriu D. a jej 64-ročného druhu Ladislava N.

Najprv sa so svojimi obeťami pohádal a hádka vyvrcholila fyzickým napadnutím oboch dôchodcov. Pánu Ladislavovi spôsobil mnohé zranenia, nevládnemu zviazal ruky za chrbtom, hodil ho do vane a napustil do nej vodu, v ktorej ho utopil. Neušetril ani pani Máriu, ktorá márne búchala barlou po dlážke, aby privolala pomoc. Skonala na následky početných bodných a rezných rán, ktoré jej spôsobil. Voda z vane pretekala a vytápala dolný byt. Jeho majiteľ spolu s domovníkom búchali na dvere a keď nikto neotváral, zastavili na stúpačke vodu a ohlásili túto skutočnosť na linku 158. Keď policajti spolu so sestrou pani Márie byt otvorili, v predsieni zbadali kaluž krvi a dnu objavili oboch domácich bez známok života. Bratislavskí kriminalisti ihneď začali pátrať po brutálnom vrahovi a získali dostatok dôkazov, aby mohol podozrivého vyšetrotateľ obviniť z dvojnásobnej vraždy. Za ohavný skutok mu hrozí trest odňatia slobody na 12 až 15 rokov alebo aj výnimočný trest. (ver)

Nemajú záujem o detské jasle

DÚBRAVKA

Od začiatku tohto roka mestská časť Dúbravka nemá detské jasle v správe obce. Z rozhodnutia miestneho zastupiteľstva prevádzku jasiel prenajala súkromnej osobe. Dôvodom bol podľa dúbavskej samosprávy klesajúci záujem rodičov a vysoké náklady.

Do mája 2000 mesačná platba na jedno dieťa bola 200 korún a denne na stravu od 25 do 60 korún podľa rodinných príjmov. Ostatné náklady išli na ťarchu mestskej časti a mesačne predstavovali od 3836 do 6995 korún na dieťa. Na tento školský rok zastupiteľstvo schválilo mesačný poplatok 3000 korún a na stravu 24 korún denne. Rodičia prihlásili len 15 detí pri 40-miestnej kapacite jasiel. Preto sa mestská časť Dúbravka rozhodla zmeniť prevádzkovanie jasiel a vypísala výberové konanie. V prvom januárovom týždni navštevovalo už súkromné jasle v Dúbravke päť detí, teraz je ich osem. (brn)

Petržalské korzo bude čoskoro realitou

PETRŽALKA

Petržalské korzo - projekt, ktorý má prispieť k humanizácii najväčšieho sídliska na Slovensku - sa čoskoro stane realitou. Prispelo k tomu kladné stanovisko EÚ k žiadosti tejto bratislavskej mestskej časti o príspevok v rámci projektov PHARE.

Ako uviedol zástupca starostu Bratislavy - Petržalky Ing. Ján Kotuľa, koncom minulého roku dostali z úradu vlády informáciu, že mestskej časti boli pridelené prostriedky na realizáciu projektu vo výške 1,65 milióna eur. Štvrtinou tejto sumy prispieje samotná Petržalka, t. j. celý projekt bude stáť 2,2 milióna eur. Podľa pravidiel EÚ je potrebné pridelené prostriedky do troch

rokov preinvestovať, z čoho pre Petržalku vyplývajú pomerne jasné pravidlá hry. „V tomto roku by malo byť vydané stavebné povolenie pre jednotlivé etapy, ktorých je osem,“ hovorí Ing. J. Kotuľa. „Potom sa medzinárodným tendrom vyberie dodávateľ stavby.“

Asi nezaškodí pripomenúť, že medzi najzaujímavejšie časti projektu patrí vybudovanie podchodu pre peších popod Panónsku cestu v lokalite od Daňového úradu po petržalskú železničnú stanicu a nadchod ponad rušnú Einsteinovu ulicu a budúcu diaľnicu od obchodného domu Delvita po terasy výstavného areálu Incheba. Ďalšie etapy pozostávajú napríklad zo spevnenia plochy pre peších i cyklistov v lokalite

od petržalskej železničnej stanice po areál Incheba, osadenia lavičiek, osvetlenia, rôznych prvkov drobnej architektúry, zelene a podobne. Najvýznamnejšie sú však podľa Ing. Kotuľu práve prvé dve.

A termíny? Ukončenie prichádza do úvahy koncom budúceho roka, čo však závisí aj od postupu Slovenskej správy ciest, ktorá má na starosti výstavbu budúcej diaľnice. Ako dodal Ján Kotuľa, získanie finančných prostriedkov PHARE na výstavbu Petržalského korza je nepochybne úspechom tejto mestskej časti a dáva predpoklady na ďalší rozvoj západnej časti Petržalky. Súčasne predstavuje pilotný projekt pre začatie humanizácie Petržalky. (lau)

Dulovo námestie sa má po rekonštrukcii stať zónou oddychu v tejto časti Ružinova.

FOTO - Vladimír Mišauer

Rekonštrukcia Dulovho námestia „zamrzla“

RUŽINOV

Stavebná časť rekonštrukcie Dulovho námestia sa skončila. Plánovanú inštaláciu fontány a výsadbú však mrazy odložili. Len čo sa oteplí, bude v strede námestia umiestnená fontána a začne sa s výsadbou zelene.

Slávnostné ukončenie revitalizácie Dulovho námestia je plánované na marec - spoločne s ukončením rekonštrukcie priľahlej Kvačalovej ulice. Celkové náklady

na revitalizáciu Dulovho námestia, vrátane výsadby zelene dosiahnu 15 miliónov korún, náklady na osadenie vynovenej fontány, predstavujú 2 milióny korún. Súsošie, ktoré kedysi stálo mimo fontány bude osadené do jej centra. Rovnako sa zmení i vodný režim fontány.

Po ukončení revitalizácie bude Dulovo námestie určené najmä chodcom, motoristami budú môcť parkovať len na

Páričkovej - s výnimkou niekoľkých miest pre krátkodobé státie hostí hotela Dukla.

V rámci rekonštrukcie boli vybrané staré plochy, bola vybudovaná kanalizácia a systém odvodnenia. Spevnené plochy boli vydláždené kamennou dlažbou prepájajúcou v pravidelných obrazcoch plochu námestia. Na východnej strane námestia dlažbu vystriedala plocha zelene. (brn)

Priority sociálnej politiky v tomto roku

STARÉ MESTO

Poslanci Starého Mesta schválili na svojom decembrovom zasadnutí realizačný plán koncepcie sociálnej politiky tejto mestskej časti. Plán sa sústreďuje na viaceré prioritné oblasti sociálnej pomoci.

Samospráva bude aj v tomto roku pomáhať občanom, ktorí sa ocitajú v náhlej a prechodnej núdzi a sociálne slabým spoluobčanom. Priamou formou pomoci sú jednorazová finančná pomoc, poradenstvo a sociálne služby (starostlivosť o deti v dojčenskom veku v 3 obecných jasiach, pomoc občanom v postprodukčnom veku v 12 stravovacích zariadeniach, v Domove dôchodcov a v 5 kluboch dôchodcov). Samospráva bude tiež vytvárať podmienky na ich dočasné ubytovanie a perspektívne trvalé bývanie. V roku 2001 chce Staré Mesto spracovať a následne realizovať programy komplexnej sociálnej pomoci rizikovým skupinám občanov, ktorí potrebujú oso-

bitnú pomoc. Sú to občania bez domova, obeť domáceho násillia, zneužívané deti, užívatelia drog, homosexuáli a prostitútky. Pre občanov bez domova sa pripravuje rozvojový program, ktorého víziou je zavedenie nového modelu sociálnej pomoci na miestnej úrovni. Tento model by mal predstavovať systém útulkov s viacstupňovou sociálnou pomocou s účasťou a partnerstvom kompetentných inštitúcií, vrátane magistrátu a susedných mestskej časti. Pre obeť domáceho násillia, týrané a zbité ženy a deti, týraných mužov, ako aj mládež - odchovancov detských domovov a navrátilcov z ústavnej výchovy, plánuje samospráva Starého Mesta vybudovať špecializovaný útulok „Maják nádeje“ so socioaktivačným programom a napojením na miestnu sociálnu sieť. Súčasne zrealizuje transformáciu existujúcej ubytovne sociálnych služieb na Smrečianskej ulici na Domov pre osamelých rodičov.

Abstinujúcim užívateľom drog ponúka samospráva kvalitné resocializačné služby v miestnom zariadení REATEST, ktoré je jediným samosprávnym zariadením tohto typu na Slovensku. Pre aktívnych užívateľov drog, homosexuálov a prostitútky a zároveň aj ako prevenciu pred pohlavne prenosnými chorobami pre verejnosť, Staré Mesto plánuje zriadiť nízkoprahové kontaktné centrá s napojením na miestnu sociálnu a špecializovanú zdravotnícku sieť v spolupráci s mimovládnyimi neziskovými organizáciami, ďalšími mestskej častí a magistrátom. Ďalej sa pripravuje program osobitnej pomoci žobrajúcim, týraným a zneužívaným deťom - tzv. „deťom ulice“. Rok 2001 bude zároveň rokom partnerstva s mimovládnyimi neziskovými organizáciami, ktorých činnosť je kompatibilná s cieľmi a prioritami miestnej sociálnej politiky.

Soňa Dočolomanská

Vlani vzrástol počet požiarov v centre mesta

STARÉ MESTO

V minulom roku v okrese Bratislava I - Staré Mesto bolo 98 požiarov, ktorých priame škody dosiahli vyše 5 miliónov korún. Zranené boli štyri osoby, usmrtená nebola žiadna. Zachrániť sa podarilo majetok v hodnote vyše 14 miliónov korún.

Medzi najväčšie staromestské požiare vlani patril februárový požiar klimatizácie inštalovanej vo dvore na Hviezdoslavovom námestí, kde priama škoda dosiahla 800 tisíc korún. Ďalej to bol májový požiar na Svetlej ulici, kde sa ťažko zranila jedna osoba a požiar v akumulátorni ZEZ na Čulenovej ulici, kde vznikla škoda za 700 tisíc korún. Na Železničarskej ulici horela v júni povala, pričom škoda dosiahla výšku niekoľko stotisíc korún. V júli horelo na Hrebendovej ulici a požiarom sauny a zariadenia rodinného domu vznikla škoda 2 milióny korún. V decembri horelo v kuchyni reštaurácie Stein na Krížnej ulice, kde škoda dosiahla 400 tisíc korún, a na Štefánikovej ulici, kde horelo auto Toyota Corolla a škoda dosiahla 250 tisíc korún. V porovnaní s rokom 1999 bolo vlani o 24 požiarov viac, pričom vzniknutá škoda bola takmer dvojnásobná. Na rozdiel od roku 1999, keď bola pri požiaroch v Starom Meste usmrtená jedna osoba, vlani nebol nikto usmrtený. Najčastejšou príčinou požiarov bola vlani neobľúbivosť a neopatrnosť občanov pri fajčení a manipulácia najmä neznámych osôb s otvoreným ohňom. Tu došlo aj k nárastu oproti roku 1999. Počet úmyselne založených požiarov zostal na úrovni predchádzajúceho roka. Najviac požiarov vzniklo v objektoch v komunálnom vlastníctve (31), súkromnom (25), v obchodných spoločnostiach (23) a najmenej v štátnych objektoch (12). (lw)

Nové pravidlá umožnia využiť opustené hroby

BRATISLAVA

Od 15. februára začne v Bratislave platiť novela Všeobecne záväzného nariadenia o správe a prevádzke cintorínov. Zmeny sa týkajú opustených a neudržiavaných hrobových miest.

Nová lehota na zrušenie užívacieho práva opusteného a neplateného hrobového miesta je 12 plus 6 týždňov, pričom ešte rok po uplynutí tohto obdobia nie je možné s hrobovým príslušenstvom nakladať. Oprávnené osoby, ktoré nezaregulovali na výzvy v stanovených lehotách, majú možnosť počas tohto roka užívacie právo obnoviť. K prijatiu týchto zmien VZN o správe a prevádzke cintorínov nedostatok voľných hrobových miest.

K 1. januáru minulého roku totiž nebolo v niektorých cintorínoch ani jedno voľné hrobové miesto. Išlo o Martinský cintorín a cintoríny v Rači, v Dúbravke, v Slávičom údolí a v Petržalke. Podobná situácia začala hroziť aj ostatným cintorínom s výnimkou Ružinovského. Na všetkých cintorínoch sú však viditeľne opustené hroby, nezaplatené a neudržiavané, no súčasná legislatíva bráni ich použitiu na ďalšie pochovávanie. Keďže mesto nemá peniaze na zriaďovanie nových cintorínov, ani na podstatné rozširovanie doterajších, rozhodlo sa pre skrátenie lehoty na zrušenie užívacieho práva opustených a neplatených hrobov. (brn)

Život v susedstve petržalských hypermarketov

LIST ČITATEĽA

Už dlhší čas rozmýšľam, že vám napíšem. Návaly hnevu pomaly prechádzajú do akejsi apatie, pretože človek býva občas v situácii, že si nevie poradiť a nemôže si ani pomôcť. Sú mnohé veci mimo nás, ktoré sa nedajú nami bežnými občanmi ovplyvniť, pretože všetko je hra. Hra moci a hra veľkých peňazí.

Občania Petržalky, ale aj celej Bratislavy a blízkeho okolia, dostali vianočný dar v podobe obchodného domu TESCO a nákupného strediska TERNO. Všetko by bolo v poriadku, keby... Keby sa trochu myslelo aj na obyvateľov priľahlých domov. Denne sme z našich okien sledovali, ako rastú vedľa seba dva kolosy. Nevedeli sme si predstaviť, ako to bude všetko vyzeráť. Trpeli sme ten neskutočný prach, buchot, dunenie veľkých stavebných strojov, rachot nákladných áut, ktoré neustále lietali tam a späť. Trpeli sme nočné zmeny robotníckych čiat, ktoré sme museli aj niekoľkokrát žiadať o zachovanie nočného pokoja, aby sme sa aspoň trochu vyspali.

A dnes? Nevie, ako to mám pomenovať. To sa totiž ani pomenovať nedá. Na bývanie v Petržalke sme si podaktorí zvykali veľmi ťažko a teraz, keď sme si museli nielen zvyknúť, ale aj odkúpiť byty, a tým aj zdevastované domy do vlastníctva, zase toto.

Jednou vetou. Vzali ste nám, pán starosta Petržalky, chuť do života! Vzali ste nám pohodu, vzali ste nám denný i nočný pokoj, nehovoriac o zeleni, ktorá bola okolo nás. Zato ste nám dali chaos, neskutočné množstvo áut (zásobovacích i osobných), hluk, trúbenie, hučanie alarmov a výpary výfukových plynov.

Mám dojem, že existuje veľké množstvo poriadkov a zákonov, ktoré musia platiť pre bežných občanov. A preto sa pýtam všetkých zainteresovaných, prečo to neplatí aj naopak. Kde sa stratilo to, že má platiť nočný pokoj, kde sa stratilo to, čo je v zahraničí bežné, že takéto veľké kolosy vznikajú mimo sídlisk, kde nebyvajú ľudia, ktorí majú ráno odchádzať do práce odpočívajú? A čo ten hluk (najmä v sobotu a nedeľu) a to množstvo výfukových plynov? Kde sú kompetentní z odboru životného prostredia? Teraz je zima, nemusíme toľko vetrať, ale čo v lete? Nevie, kam dali oči, ale aj rozum architekti, ktorí navrhli takéto riešenie dvoch veľkých stavieb vedľa seba a neskutočne zlé riešenie priľahlých komunikácií. A kam dali rozum tí, ktorí takéto niečo vôbec schválili?

Nehovoriac o tom, že oproti stojí ďalší obchod v podobe Carrefouru. Niektoré oblasti, nielen v Petržalke, ale aj na iných sídliskách nemajú nič a tu zrazu v priebehu roka vyrástli tri obchodné kolosy.

Hra peňazí je mocný čarodej a v záujme väčšiny sa obetovalo zopár občanov. Nikomu dnes nezáleží na tom, že prestaneme normálne žiť, oddychovať, spať a tešiť sa domov.

Možno, že TESCO je preto otvorené non stop, aby sme sa mali kam chodiť prechádzať, keď nebudeme môcť v noci spať. Nič iné nám totiž neostáva.

Eubica Petrovičová, Petržalka

P.S: Pán starosta Petržalky, vymením si s vami byt - celý upravený. Je položený v krásnom, tichom, zeleňou obklopenom prostredí a má veľké plus - dve veľké nákupné strediská hneď pod oknami a jedno dokonca s predajom non stop!

O majiteľoch domu na Panskej ulici 7, kde boli objavené zaujímavé malby

AD: PAMÄTNÍCI HISTÓRIE

Pri nedávnej rekonštrukcii domu na Panskej 7 boli objavené zaujímavé malby na klenbách prízemnej miestnosti tohto domu. Vznikli v polovici 18. storočia, v čase, keď tu býval rod Gössingerovcov. Išlo o starý prešporský šľachtický rod s pozoruhodnou históriou.

Majiteľov spomínaného domu na Panskej 7 poznáme od 16. storočia. Nešlo o meštiansky dom, ale o slobodný šľachtický dom. Od prelomu 16. a 17. storočia dom vlastnila zadunajská šľachtická rodina Illyéssy z Raidingu pri Šoproni. Od nej podielali na dome vyženili počas 17. storočia aj ďalší šľachtici Mikuláš Marczalthöy a komorský radca Johann Frank. Gössingerovci dom získali pravdepodobne na začiatku 18. storočia. V Prešporke však sídlil rod už o storočie skôr. Prvý známy tunajší členovia rodu boli bratia Johann Ludwig a Ulrich. Obaja boli v službách cisárskej rodiny. Ulrich (*1628) bol veliteľom delostrelcov na hrade a Johann

Ludwig cisárskym hlavným hradným komorníkom - vrátnikom (Cubiculorum arcensis prefectus, Zimmerwarter). Za verné služby mu cisár daroval meštiansky erb, ktorý symbolizoval jeho povolanie (v štíte lev drží kľúč). Johann Ludwig mal totiž kľúče od všetkých miestností na hrade. Neskôr ho v roku 1660 povýšil aj do uhorského šľachtického stavu.

Keď vypukla nová vojna s Thökölyovcami a neskôr Turkami, cisár poveril Johanna Ludwiga novou funkciou - prefekta prešporských lodníkov. Mal na starosti vojenské loďstvo i údržbu a výstavbu mosta cez Dunaj. Gössingerovci sa z hradu presťahovali do Podhradie, kde si na Zuckermantli kúpili vlastnú kúriu. Johann Ludwig, i jeho synovia sa vo vojne s Turkami veľmi osvedčili, cisár Leopold ich ustanovil za dedičných prefektov celého uhorského loďstva. Keď v roku 1698 navštívil Prešporok ruský cár Peter Veľký, obdivne sa vyjadril hlavne o prešporských lodníkoch pod Gössingerovým vedením.

Dom na Panskej 7 získal najskôr syn Johanna Ludwiga Gössingera, Franz Anton (1657-1729). V mladosti študoval na trnavskej univerzite, neskôr prebral všetky funkcie po otcovi na hrade i v prešporskom prístave. V roku 1713 sa tituloval ako kapitán uhorského loďstva na Dunaji. Pravdepodobne posledným prešporským členom rodu bol jeho syn Franz Josef. Tento pôsobil hlavne na Bratislavskom hrade. Začínal ako veliteľ delostrelcov, neskôr sa stal tamajším hospodárskym úradníkom. V rokoch 1732-43 dohliadal na prestavby a opevňovacie práce na hrade. Pravdepodobne on zadal podnet na výmalbu miestnosti vo svojom dome na Panskej ulici. V druhej polovici 18. storočia rod pravdepodobne vymrel. Gössingerovci nepochybne patrili k vzdelaneckým rodom Prešporku 18. storočia a na Panskej ulici neboli rozhodne sami. Hneď susedný dom vedľa ich domu totiž vlastnili celouhorský významný lekárske dynastie Raygerovci a Torkosovci.

Frederik Federmayer, Petržalka

Kórejská reštaurácia je vlastne čínska

Bdecker gurmána

Tentoraz sme navštívili Korean restaurant, ktorý pred pár dňami otvorili v novo zrekonštruovanom dome na Michalskej ulici. Keďže ide o prvú reštauráciu s kórejskou kuchyňou v Bratislave, boli sme zvedaví, ako to v nej vyzerá.

Pri prvom nahliadnutí do jedálneho listka však pominula naša zvedavosť, pretože ponuka je až na kórejské barbecue totožná s čínskou kuchyňou. Dokonca ponuka, názvy jedál, ale aj úprava jedálneho listka sú rovnaké ako v jednej z čínskych reštaurácií v centre mesta. A tak jedinou atrakciou tejto reštaurácie sú grily na drevené uhlie zabudované v každom stole. Prostredie síce nesie znaky východnej Ázie, ale podľa zariadenia sa nedá identifikovať, pre ktorú krajinu je typické. Takže ak by ste čakali čokoľvek, s čím ste sa nestretli v niektorých z čínskych reštaurácií, budete asi sklamaní.

Ako sme už naznačili, jedálny listok obsahuje ponuku čínskych reštaurácií a tak, aby reštaurácia dostala svojho mena, zachraňuje ju len ponuka kórejského barbecue, z ktorého sme ochutnali bravčový bôčik so sezamovým olejom a soľou, kuracie mäso a kalamáre.

Grilovanie na rošte uprostred stola rozhodne patrí k plusom reštaurácie, nielen preto, že každý si plátky mäsa ugriluje podľa svojej chuti, ale aj preto, že sa pri tom dá zažiť kus srandy. A reštaurácia je tiež spokojná, lebo hostia nemôžu nadávať na kuchára. V našom prípade sme hromžiť nemuseli ani na seba samých, mäsko bolo každému po chuti. Ešte skôr, ako sme sa pustili do dobrodružného opekania, sme neodolali ponuke predjedál v podobe troch druhov šatôčok plnených špenátom, krevetami, gaštanmi a bravčovým mäsom alebo červenou repou, gaštanmi a ryžovými rezancami alebo rybou, mrkvou a mrkvovou múčkou. Štvrtým druhom boli vyprážené taštičky plnené krevetami, bravčovým mäsom, gaštanmi a petržlenom. Všetky chutili famózne. Napokon rovnako ako polievka z kurice, pikantná kyslá a kuracia s bambusovými výhonkami a hríbmami. Aby bol náš výpočet jedál úplný, ochutnali sme aj rybu s bambusovými výhonkami a hubami, ryžové cestoviny s tromi druhmi mäsa a cestoviny s kuracím mäsom

a, samozrejme, nefalšovanú čínsku (či kórejskú?) ryžu. Kvalitu pokrmov komentovať netreba, za kuchára sa v tejto reštaurácii hanbiť rozhodne nemusia.

Naopak čínska obsluha mala trochu problémy s dorozumievaním, ale po tom, čo sa nás ujala jej slovenská kolegyňa, nemali sme voči nej žiadne výhrady. Škoda len, že nám na niektoré naše objednávky musela odpovedať záporne, čo však nehodnotíme ako jej chybu. To súviselo predovšetkým s oklieštenou ponukou hovädzieho mäsa, čomu sme sa v súvislosti s výskytom choroby šialených kráv ani veľmi nečudovali. Skôr nás zarazilo, že na jedálnom listku chýbala napríklad zmrzlina, žeby sa choroba dostala už aj do mlieka?

Korean restaurant je napriek svojmu názvu vlastne čínskou reštauráciou s ponukou vybraných kórejských pokrmov. Medzi čínskymi patrí k priemeru, svojím interiérom k tomu slabšiemu. Body v celkovom hodnotení však získava svojou kuchyňou, obsluhou, ale predovšetkým stolovým grilovaním.

Hodnotenie: ★★★

Maximálny počet: 5 hviezdíček

Po Vianociach

bez peňazí ???

Vyčerpali ste finančné zásoby na nákup darčiekov? Potrebujete rýchlu finančnú výpomoc na akýkoľvek účel, až do výšky 50 000 Sk a bez ručiteľa? Peniaze doručíme do 24 hodín, splácanie 5-26 týždňov. Navštívime Vás na zavolaníe.

Volajte obch. zástupcov: BA 1 - 0905 972071, 0905 979400,

BA 2 - 0903 472538, 0905 130653,

BA 3 - 0903 838982, BA 4 - 0905 456662, 0905 420997,

BA 5 - 0903 391260, 0905 302861

KEŠOVKA
je produktom TELERVIS PLUS a.s., Bratislava

Napísali ste nám

Začiatkom februára 2000 som naháňal zľavnené lístky za 6 Sk v trvaní 30 minút. Automat na konečnej električke 8, 9, 14 mal poruchu. V stánkoch pri starom rozhlase ani pri evanjelickej nemocnici tento lístok nemali. V stánku na Červenom kríži mali iba obyčajné lístky v hodnote 6 Sk s dobou trvaním 10 minút, ktoré som s potešením kúpil. Pred konečnou električkou č. 9 si ale revízor toto všetko nechcel dať vysvetliť. Po prvej upomienke na pokutu 1225 Sk som vysvetlenie poslal Advokátskej kancelárii zastupujúcej Dopravný podnik. Koncom decembra som dostal platobný rozkaz súdu na 2212 Sk, proti čomu som sa odvolal. Nevie, pochopiť takéto zrovnoprávnenie občanov, ktorí si lístok vôbec nekúpia s tými, čo si takto cheli vyriešiť dočasné problémy so zakúpením lístka v primeranej hodnote 6 Sk na 30 minút. Je 6 korún vždy 6 korún alebo občas aj 2212 Sk? Najviac ma však uráža, že takto umelo zo mňa chcú urobiť zlodēja. Teraz čakám na môj prvý súd v živote a vôbec nie som presvedčený, že chod našej justície sa dá zastaviť. Pomaly začínam chápať, prečo sú naše súdy také zaťažované prácou, keď musia riešiť aj také závažné delikty, akého som sa dopustil ja. Michal Javorský, Ružinov

Na základný súbor káblovej televízie som sa prihlásil preto, lebo pôvodne v základnom súbore bola aj ČT 1. Onedlho ČT 1 zrušili a pridali Markízu, teda Bratislavu. Od tých čias (teraz za takmer 700 Sk ročne) môžem pozerať to, čo som pozeral 40 rokov pred príchodom káblovej televízie do Bratislavy, t.j. Bratislavu, Viedeň a Budapešť. Napriek zvyšujúcim sa cenám to tak aj ostane. V poslednom liste firma UPC oznamuje zákazníkom, že „pre túto skupinu zákazníkov nebudeme vylepšovať programovú ponuku“. A tí, ktorí by chceli prejsť z rozšíreného súboru na základný a dívať sa na to, čo sledovali po celú existenciu televízie v Bratislave, zaplatia 350 Sk. Strešné antény boli zrušené, UPC má monopol a tak sme v pozícii zajatcov.

Juraj Charvát, Staré Mesto

ASV, a.s., ponúka komplexné

ÚČTOVNÉ SLUŽBY

Tel.: 4488 1224, fax: 4488 8036

tel./fax: 07/6224 9523
tel.:0905 605 972
tel.:0903 757 275

SBDĽAK
s. r. o.

Stahovanie - doprava
Baliaca služba

Parkovanie v centre mesta na Jesenského ulici

GARÁŽ ALEXIA

Ponúkame Vám možnosť prenejať si vyhradené parkovacie miesto na 4. podzemnom podlaží v cene

50 400,- Sk/1 rok
+ 10% DPH

Parkovanie je možné dohodnúť aj na obdobie dlhšie alebo kratšie ako 1 rok

Alexia, a.s., Ventúrska 22, II. posch
telefón: 5441 7112
e-mail: vlnkova@alexia.sk

Cisár František Jozef I. a Prešporok očami Prešporských novín

„Spoluobčania! Oznamujem vám radostnú zvesť! Jeho Veličenstvo náš najvrúcnejšie milovaný apoštolský kráľ pride do nášho mesta. Slávnostným ruchom nech sa skvie staré mesto kráľovských korunovácií! Srdečným teplom nech je predchmuté naše holdovanie v zvyčajnej vernosti, s nadšene planícou láskou pozdravme a radostne privítajme prvého medzi Uhrami, Jeho Veličenstvo kráľa!“

Týmto slovami sa na Prešporčanov obrátil mešťanosta Theodor Broly pred poslednou z návštev Františka Jozefa I., ktorá sa uskutočnila 1. 6. 1909. Dva z predchádzajúcich panovníkových pobytov mali po sebe zanechať trvalú stopu: 16. 5. 1897 odhalil cisár jazdecký pomník Márie Terézie a 30. 12. 1890 otvoril prvý stály most cez Dunaj nesúci jeho meno. Na rok 2000 pripadlo nielen 110. výročie tejto návštevy predposledného rakúskeho monarchu v našom meste, ale aj 170. výročie jeho narodenia (*18. 8. 1830). Pripeňme si preto atmosféru čias, keď provinčný Prešporok so svojimi 63 000 obyvateľmi ležal 200 km od najbližšej hranice a každoročná augustová oslava cisárových narodenín patrila k roku rovnako neodmysliteľne ako Vianoce.

NÁVŠTEVA PANOVNÍKA BOLA VŽDY VEĽKOU SLÁVOU

Príchod Jeho cisárskeho a kráľovského apoštolského Veličenstva - ako znela jedna z možných titulúr rakúskeho panovníka - bol, samozrejme, vždy spojený s veľkou slávou. Ako sa môžeme dočítať v patrične patetickej novinovej správe z augusta 1857: „Čoskoro nato oznámilo dunenie diel z tunajšieho Hradného vrchu mestu Prešporok, že sa blíži cisár, a srdcia túžobne vyčkávajúceho davu búšili s každou salvou čoraz hlasnejšie v ústrety okamihu, v ktorom mali uvidieť tvár Najvyššieho zemepána.“

Dunenie diel bolo okrem iného aj signálom pre nastúpenú čestnú vojenskú jednotku a mestských hodnostárov, aby sa pripravili na uvítanie mocnára. Že sa na avízo kanónmi nedalo vždy spoliehať, popisuje iná správa, tentoraz z mája 1897, keď cisár za veľmi nepriaznivého počasia odhaľoval pomník Márie Terézie. O 8. hodine ráno (pol hodiny pred príchodom vlaku) boli už všetci nastúpení na železničnej stanici a nálada zodpovedala zlému počasiu. Ako píše noviny, „viator studene dul a človek by takmer začal pochybovať o úspechu dnešného podujatia. Každý sa snažil zachytiť signálne výstrely delostrelectva z Hradného vrchu, avšak zbytočne, pretože silný viator odniesol zvuk detonácií, a zrazu bol dvorný vlak tu, bez toho, aby na to bol niekto poriadne pripravený.“ Útrapy spojené s vítaním vysokopostavených návštev pekne popisuje v svojich Demokratoch Janko Jesenský:

„Starosta mesta kúpil si ešte jedny okuliare, ak by zabudol jedny doma, aby neprišiel do zmätku pri čítaní rečí a prípitkov. Na slávnostných čiernych šatách mal deväť vrecák. V každom prichystaná reč.“

V podobnej situácii by sme zastihli v roku 1890 po otvorení Mostu Františka Jozefa v Prešporok pána vrchného župana Jozefa grófa Zichyho, ktorý najprv pozdravil rakúskeho cisára a uhorského kráľa vzletnou zdravicou ako vedúci deputácie prešporského a susedných komitátov, s ktorými po skončení audience dôstojne odkráčal, aby sa vzápätí vrátil v čele ďalšej deputácie - tentoraz mesta Prešporok - s ďalším prívetom. V tomto prípade by bolo iste trápne popliesť si vrecká a povedať dvakrát tú istú reč. Pánu vrchnému županovi sa to nestalo a závery obidvoch jeho príhovorov stoja za odcitovanie ako príklad štýlistiky starej monarchie:

„Vášmu Veličenstvu a vlasti patria v nebezpečí naše paže a naša krv - v mieri naša pričinnivá práca - vždy ale naše srdce, naša vernosť, naša nadšená úcta! Nech žije kráľ!“ A o chvíľu: „Čo nám však ani čas, ani zmenené pomery nikdy nezoberú, čo je našim nescudziteľným vlastníctvom, ktoré v nás zapustilo hlboké korene rovnako ako viera v jediného Boha; to je hlboká úcta a oddanosť, neochvejná vernosť Najvyššej osobe Vášho Veličenstva a dynastii, ktorá -

naplňajúc celé naše bytie - bude žiť v našich srdciach, kým stojí Prešporok a kým žije čo len jeden z jeho synov. Nech žije kráľ!“

V slávnostných rečiach z konca minulého storočia - keď mnohé vedúce funkcie v uhorskej časti monarchie zastávali bývalí revolucionári z rokov 1848-49 - spravdla taktne vynechávala hneď prvá návšteva ešte ani nie 19-ročného cisára v Prešporok. Tá sa uskutočnila 10. mája 1849, v čase úspešnej ofenzívy maďarských revolučných vojsk proti jednotkám verným habsburskej dynastii. Cisár dorazil ráno o pol siedmej, bezprostredne nasledovaný ministerským predsedom kniežat'om Schwarzenbergom a ruským generálom Fiodorom Bergom, s ktorým dohadoval podrobnosti ruskej pomoci proti maďarskej revolúcii, o ktorú požiadal cára 1. mája. Čítanie novín v týchto časoch nebolo zväčša žiadnou zábavkou. Posúďte sami: „Úradný oznam. Daniel Christian Dressler, šepkár v tunajšom divadle, sa nízkymi utíhačnými rečami proti najvyššiemu cisárskemu domu dopustil zločinu urážky majestátu a ústnym podnecovaním a popudzovaním proti vláde zločinu poburovania. Menovaný bol na základe stanného práva odsúdený na smrť obesením, bol však omilostený na smrť prachom a olovom. Tento rozsudok bol dnes vykonaný ako zaslúžený trest a odstrašujúci príklad pre všetkých zle zmýšľajúcich.“

Tí dobre zmýšľajúci našli iste povzbudenie v nasledujúcej správe Prešporských novín: „Viedeň, 6. mája

1849. Teší nás, že môžeme dnes našim čitateľom predstaviť povahový rys nášho mladistvého monarchu, ktorý je najkrajším vysvedčením jeho ušľachtileho srdca. Keď si cisár pri vojenskej prehliadke zastal medzi početnými generalitami, všimlo si Jeho Veličenstvo v prvých radoch k nemu sa tlačiaceho ľudu vojaka pluku Deutschemestrov prichádzajúceho na barliach. Len čo ho Jeho Veličenstvo zbadalo, pristúpilo k nemu a s účasťou sa vyzvedalo, kde bol zranený. Po odpovedi opýtaného, že sa to stalo v Taliansku, vypýtalo sa Jeho Veličenstvo ďalej na jeho stav a opustilo ho s prejavmi najživšej účasti. Táto scéna urobila ako na zraneného bojovníka, ktorý v tomto okamihu iste zabudol na všetko svoje nešťastie, tak aj na všetkých okolostojacich dojem rovnako hlboký ako radostný, pretože nám dala príležitosť nazrieť do ušľachtileho srdca nášho monarchu a tento pohľad nás oprávňuje k najkrajším nádejám.“

Hoci čas mnohé zahladil, popravy na začiatku jeho vlády, najmä obesenie 13 najvyšších dôstojníkov maďarských revolučných vojsk v pevnosti Arad, trápili Františka Jozefa aj po rokoch. Viackrát svojej manželke Alžbete povedal: „Keby som mohol, všetkých by som ich vyhrabal zo zeme vlastnými rukami.“

CISÁR FRANTIŠEK JOZEF I. TOHO VEĽA NENAHOVORIL

Najveľkolepejší dojem z všetkých návštev Františka Jozefa v Prešporok zanechala bezpochyby jeho účasť na slávnostnom odhalení jazdeckého pomníka Márie Terézie 16. 5. 1897, a to v sprievode prakticky všetkých členov panujúceho rodu. 13. 5. dorazili do mesta z cisárskych stajní 2 veľkolepé korunovačné kočy, 55 ekvipáží a 65 nádherných koní. 860 metrických centov ťažký pomník z carrarského mramoru tu už bol o niečo dlhšie: do mesta ho dopravili železnicou začiatkom septembra predchádzajúceho roku.

Ráno o 7. (jeden a pol hodiny pred príchodom cisára na stanicu) nastúpil na trasu slávnostného sprievodu vojenský špalier. Už týždeň pršalo, v skorých ranných hodinách dažď síce ustal, ale nad mestom sa zhromažďovali ťažké dažďové oblaky. Pomník musel byť v noci kvôli búrke celkom odhalený; hneď s prvými rannými zorami ho náhlivo znova zahalovali, pretože už v túto neslýchanú rannú hodinu prichádzali diváci, aby si zabezpečili miesto. Počasie sa napokon podľa spravodajstva novín umúdrilo a v rozhodujúcom momente sa predsa len nakrátko vyjasnilo.

Cisárov názor na pomník priniesli Prešporské noviny 19. mája v zvláštnom článku s názvom Slovo cisára, ktorý opäť potvrdzuje, že František Jozef toho veľa nenahovoril. Posúďte sami: „S pohľadom pevne upretým na pamätník, z ktorého práve začala padat

zakrývajúca ho látka, stál náš všetkými milovaný kráľ pred vzneseným panstvom. Keď za zjavila pekná a ušľachtilo formovaná hlava veľkej Márie Terézie, vyjadrovali rysy Jeho Veličenstva plné prevkapanie a kráľ sa obrátil na korunmú princeznú-vdovu Štefániiu so slovami: „To je pekné!“ Osobitným vyjadrením týchto kráľovských slov bol aj stisk ruky, ktorého sa od kráľa dostalo umelcovi Johannovi Fadruszovi po jeho predstavení mešťanostom.“ V každom prípade treba oceniť, ako novinár tri cisárovo slová dokázal zaobaliť tromi košato rozvitými vetami.

Okrem oficiálneho spravodajstva bolo treba, samozrejme, čitateľov novín pred 100 rokmi rovnako ako dnes zásobovať kuriozitami, čiernou kronikou a historkami zo života „high society“. Pozrime sa teraz na odhalenie pomníka Márie Terézie z tejto strany.

Prvá pre vtedajších Prešporčanov pravdepodobne neslýchane zaujímavá správa je zo 17. 5.: „Včera pri sledovaní slávnostného sprievodu omdlela na Námestí milosrdných staršia pani. Keď ju prebrali, mohla sa pobrať domov.“

A napokon jedna správička zo vznesených kruhov, v ktorej opäť vystupuje lakonický František Jozef. Čujme Prešporské noviny z 18. 5. 1897: „Najvyššie uznanie. Jeho Veličenstvo kráľ sa včera po cirkevnej slávnosti vo františkánskom kostole prihovril pánu Jozefovi von Palugyay týmto slovami: Venovali ste tunajšej posádke víno. To ma veľmi potešilo.“ To je všetko.

PODDANÝM JEHO VELIČENSTVA STAČILO K ŠTASTIU MÁLO

Obyčajným poddaným Jeho Veličenstva stačilo z dnešného pohľadu k šťastiu málo. Spravodajstvo z prvej cesty mladého cisára po Uhorsku napríklad zvestuje: „Martin, 11. august 1852. ... čoskoro bola usporiadaná improvizovaná ľudová veselica, ktorá trvala až do neskorej noci. Tanec a hudba boli všeobecné, ľud bol skutočne radostne pohnutý a jeho veselosť sa stupňovala až k nadšeniu, keď Jeho Veličenstvo oblažilo veseliacich sa svojou Najvyššou prítomnosťou.“ Doplníme ešte kuriozitu, že úsek od Kraľovian po sučiansky most prešiel panovník na plti.

Aj svojich rómnych poddaných dokázal cisár nesmierne oduševniť, ako nám hovorí novinová správa z jeho druhej cesty po Uhorsku v roku 1857 (pri obidvoch týchto cestách navštívil cisár aj Prešporok). Hovorí sa v nej o slavobrane na hranici prešporského správneho územia, pri ktorej vítal panovníka generálny guvernér Uhorska arcivojvoda Albrecht. S narážkou na cisárovo heslo Viribus unitis - Spojenými silami sa ďalej píše: „Spojené sily sa tu vzťahovali aj na Cigánov rozložených po okolí, ktorí vyžadovali svoj podiel účasti na láske k svojmu urodzenému monarchovi a ukuli pre slavobranu všetky klinec.“

I v čase návštev Františka Jozefa I. mohol čitateľ nájsť v novinách mnohú zaujímavosť nesúvisiacu priamo s posvätnou osobou Jeho Veličenstva. Poslúžme si niekoľkými ukázkami:

20. 5. 1897 pokladali noviny za potrebné zvestovať čitateľom túto správu: „Dnes dopoludnia prešla mestská električka na ulici arcivojvodu Fridricha psa natieračského majstra Ohrabku. Zviera bolo na mieste mŕtve.“

4. 1. 1891 (v čase sčítania obyvateľstva): „Mnohý z vyplnených sčítacích lístkov prináša hojnosť nechcenej komiky. Na exemplári, do ktorého nám náhoda umožnila nazrieť, odpovedá naivná stvora na otázku „Náboženstvo?“ s presvedčivým lakonizmom: „Áno!“ a v rubrike „Viete čítať a písať?“ veľmi svedomito: „Áno, ale len s okuliarmi.“

Novinový výlet do starého Prešporok zakončíme slovami Františka Jozefa I. spred 110 rokov: „S radosťou som videl, že toto mesto urobilo napriek zmeneným pomerom posledných desaťročí také pekné pokroky vo všetkých smeroch. Buďte ubezpečení, že Naše priatia všetkého najlepšieho spravádzajú jeho ďalší rozvoj.“

Pripravil Zbyněk Kubáček
a Mestské múzeum v Bratislave

Poslednýkrát František Jozef I. navštívil Prešporok 1. júna 1909.

Výstava dejín korčuľovania Nekonečné stopy

BRATISLAVA

Múzeum telesnej kultúry pripravilo pri príležitosti bratislavských Majstrovstiev Európy v krasokorčuľovaní výstavu Nekonečné stopy. Verejnosti je prístupná v Mestskom múzeu v Bratislave od 16. januára a ponúka históriu korčuľovania a krasokorčuľovania na Slovensku.

Korčuľovanie na území Slovenska má vyše 5000-ročnú tradíciu, o čom svedčia aj nálezy kostenej korčule z vykopávok vo Veselom pri Piešťanoch. Rozvoj krasokorčuľovania, ako ho v obmenených podobách poznáme do súčasnosti, zaznamenávame od polovice 19. storočia. Pred 130. rokmi, 14. decembra 1871, bol v Bratislave založený Bratislavský korčuľarský spolok (Pozsony Korczolyázó Egyesület / Pressburger Eislaufclub).

Bratislava patrila vždy ku krasokorčuľarským centrom a postupne si vybudovala silnú pozíciu i vo svetovom krasokorčuľovaní predovšetkým zásluhou troch krasokorčuľiarov - Karola Divína, strieborného zo ZOH 1960 Squaw Valley, Jozefa Sabovčika, bronzového zo ZOH 1984v Sarajeve a predovšetkým Ondreja Nepelu, jediného slovenského olympijského víťaza na zimných olympijských hrách v ich histórii (zvíťazil v roku 1972 v Sappore). V týchto dňoch bratislavský zimný štadión, ktorý nesie meno práve Ondreja Nepelu, hostí najlepších krasokorčuľiarov Európy. Ide už o štvrté veľké krasokorčuľarske podujatie v našom meste. Majstrovstvá Európy sa tu konali v rokoch 1958 a 1966, majstrovstvá sveta v roku 1973. Práve na nich získal svoj posledný titul v amatérskej krasokorčuľarskej kariére Ondrej Nepela, ktorého 50. nedežité výročie narodenia sme si v týchto dňoch pripomenuli (narodil sa 22. 1. 1951 v Bratislave a zomrel 2. 2. 1989 v nemeckom Manneime).

Zdenka Letenayová,
riaditeľka Múzea telesnej kultúry

CINDERELLA FAMILY SERVIS, s.r.o.
hľadá SPOEHLIVÉ GAZDINKY
do domácností v Bratislave a okolí,
na prácu doobeda popri zamestnaní
a dôchodkyne.
Individálne doučujeme cudzie jazyky
a školské predmety.
Tel.č.: 5556 37 32, 0903 785 387
www.cinderella.sk info@cinderella.sk

Majstrovstvá Európy sa začali presne v deň nedožitéch 50. narodenín Ondreja Nepelu!

Už posledné tréningy pred prvým súťažným dňom majstrovstiev Európy v krasokorčuľovaní naznačili, že bratislavský divák je hladný po tomto, voľakedy jeho, športe. Desiatky divákov využili šancu dostať sa na Zimný štadión Ondreja Nepelu a s vreľou žiľivosťou sledovali posledné tréningové jazdy účastníkov šampionátu. Častý potlesk po čo len trochu zaujímavých figúrach naznačoval, že všetci pretekári sa mali a majú od pondelka 22. januára do nedele 28. januára na čo tešiť. V tej chvíli bolo totiž jedno isté. Divák ich nesklame.

Slávnostný úvod máme ešte mnohí v pamäti. Uskutočnil sa v spomínaný pondelok a na „svedomí“ ho má trojica Humaj, Šulík, Brodová. V programe vystúpilo 24 krasokorčuľiarov, medzi nimi štyria slovenskí a navštívalo ho slovenské duo tréneriek Agnesa Búřilová - Eva Durišimová. Od pondelka sa však bojovalo už nielen o

priazeň divákov, ale najmä o medaily. Naši reprezentanti síce len spomínajú na úspechy Divína, Nepelu, Drahovej a spol., no napriek tomu nenastupovali na bratislavský ľad s malými dušičkami. Aké boli ich želania pred premiérou - sólistka Zuzana Babiaková-Paúrová: „Záverečná príprava vyšla, forma stúpa, verím, že by to mohlo vyjsť. Spolieham sa najmä na voľnú jazdu, v ktorej mám pripravených päť trojitých skokov.“ Tanečný pár Zuzana Ďurkovská-Marián Mesároš: „Oproti predchádzajúcim podujatiam sme zmenili originálny tanec, máme aj iné oblečenie. Pri pohľade na štartovnú listinu sme získali dojem, že to budú majstrovstvá Ruska s medzinárodnou účasťou... Bodaj by sme sa dostali aspoň do finále!“ Športová dvojica Oľga Beständigová-Jozef Beständig: „Aj my sme trochu pozmenili svoju zostavu, je náročnejšia, čo si vyžiadalo aj náročnejší tréning. Cítíme, že viacerí v súvislosti s

nami hovoria o desiatom mieste, ale my by sme neradi predbiehali. Najskôr potrebujeme predviesť bezchybne všetko na ľade a potom sa uvidí.“

Majstrovstvá Európy v krasokorčuľovaní privítali 162 pretekárov z 33 krajín. Najviac ich pricestovalo z Ruska - šesťnásť, po jednom krasokorčuľiarovi predstavilo Holandsko, Nórsko a Bosna a Hercegovina. V tomto športe nie je núdza ani o rôzne páry, len tak mimochodom, súrodenecké dvojice sú tri, manželských päť, ďalšie sa už zo štatistik nedali vyčítať... Prvý deň šampionátu, 21. január, mal pre slovenské krasokorčuľovanie ešte jeden hlboký význam. Bol to deň nedožitéch 50. narodenín Ondreja Nepelu. Aj taký bol európsky šampionát v krasokorčuľovaní, ktorého vrcholom bude nedeľňajšia exhibícia. A kto ju neuvidí na vlastné oči, ten si ju môže pozrieť v priamom prenose STV. Bratislava nehosť majstrovstvá Európy každý rok! (mm)

Záručná lehota sa vzťahuje aj na zubnú protézu

Zákazník je pán

Čoraz častejšie prichádzajú do redakcie písomné reakcie čitateľov. Priznám sa, že každá reakcia spotrebiteľov ma teší. Niet horšieho pocitu ako písať tzv. do vzduchu, keď vlastne nie je jasné, či nepíšem iba sama pre seba. Dnešný problém sa ma síce ešte netýka, predpokladám však, že zaujme najmä početnú rodinu našich starších čitateľov.

Postažovala sa nám naša čitateľka na vec, o ktorej sa málokedy hovorí - na zubnú protézu. Dvadsaťštyri rokov jej spoľahlivo slúžila tá istá, ešte „socialistická“. Pretože zuby boli už veľmi opotrebované, navrhli jej vlastné deti ako darček k 70-tinám výrobu nových zubov. Podľa vlastných slov to naša čitateľka považovala za dobrý nápad, ktorý sa jej hodil. Netušila však, čo ju čaká. Odporúčená zubárka bola „fajn“, navrhla rôzne vylepšenia, kvalitnejšie zuby atď. Nad rámec poistenia vypočítala 6000 Sk, ktoré bolo treba doplatiť. A teraz budem citovať z listu. „Zuby boli spravené do konca augusta. Keďže pani doktorka išla

na dovolenku, požiadala ma o podpísanie vyúčtovania, aby to mohla dať do poisťovne. Zuby boli spravené tak, že som si celé pravé líce okusovala pri jedle - čiže nepoužívateľné. Keď som ich reklamovala, spravila mi druhé, ktoré sú ešte horšie. Keby ich dostal kôň do papule, tak sa zadrhne. Som z toho nešťastná, lebo staré zuby sa mi zlomili a tak nemôžem ani jesť.“ Naša čitateľka sa postažovala u iného zdravotníckeho pracovníka. Na počudovanie nasledovala otázka, koľko „dala“ techničke dopredu, ak chcela, aby odvieďla poriadnu prácu. A znovu citujem: „Myslela som si, že keď doktorka zadá prácu a požaduje 6000 Sk zaplatiť, tak sa má o techničku starať ona.“ V závere svojho listu nás prosí o radu, ako celý problém vyriešiť. Čo už len poradiť! Vymáhať si nárok súdnou cestou je riešením zo zákona. Vyžaduje si to o. i. zaobstaráť si súdnoznalecký posudok a zapltenie súdneho

poplatku. Je pravda, že ak naša čitateľka vyhrá, musí jej príslušná pani doktorka (alebo jej poisťovňa, ak má poistenie pre prípad spôsobenia škody) zaplatiť všetky vzniknuté náklady. Aj to je však pravda, že nerváky a čas našej čitateľke pokročilého veku nikto nevráti. Preto si myslím, že by bolo dobré ešte raz kontaktovať príslušnú doktorku. Ak sa ona „neučlovečí“, odporúčam navštíviť vlastnú zdravotnú poisťovňu a požiadať o pomoc. Postoj - ja nič, ja muzikant - si totiž nemôže dovoliť ani poisťovňa. Koneckoncov spôsobená škoda sa niekomu môže zdať smiešna, ale pre dôchodcu je to jednomesačný príjem. A služby v zdravotníctve sú služby ako akékoľvek iné. Vzťahuje sa na ne o. i. aj záručná doba - a to minimálne 3 mesiace. Aj keď už uplynulo viac mesiacov od prvého zhotovenia protézy - reklamačná doba sa predlžuje o čas, keď sa výrobok opravuje. Dúfam, že sme našej čitateľke poradili - držím palce, aby uspela a som rada, že mám výborného zubára. **Marta Černá, Fórum spotrebiteľov**

Európski juniori s raketami

O tom, že Bratislava je hlavným mestom slovenského tenisu, svedčia nielen úspechy Habšudovej, Nagyovej, Kučeru, Hrbatého a spol., ale aj výborne zorganizované tenisové podujatia. Počnúc Davisovým pohárom, Pohárom federácie a končiac úspešným juniorským turnajom Slovak Junior Indoor.

V 8. ročníku prehliadky európskych tenisových nádejí sa predstavilo 48 chlapcov a 32 dievčat zo sedemnástich krajín, pričom záujem bol oveľa vyšší. Len chlapcov sa hlásilo 118 (dievčat 86). Turnaj sa začal minulotýždňovou víkendovou kvalifikáciou, záverečné semifinále a finále zápasy sú na programe počas najbližšieho víkendu - 27.-28. januára. Hrá sa v Petržalke na dvorcoch Slávie Právník, kto bude zvedavý len na samotné finále, tie sa začnú v nedeľu 28. januára od 10. h (v poradí dvojhra dievčat, dvojhra chlapcov, štvorhra dievčat, štvorhra chlapcov).

Doteraz najväčšou hviezdou, ktorá sa v Bratislave predstavila, bola určite Belgičanka Clijstersová, ktorá u nás zvíťazila pred tromi rokmi a dnes je hráčkou prvej svetovej dvadsiatky! Najväčšie nádeje tento rok vkladáme do obhajkyne minuloročného prvenstva, Dominiky Nociarovej, medzi chlapcami sú našimi esami Peter Čapkovič, Marek Miklo... (mm)

Čakali víťazstvo, získali bronz

„Nemôžeme uvažovať o nijakom inom ciele, len o víťazstve,“ rezonovalo medzi hráčmi a funkcionármi hokejistov bratislavského Slovana pred odchodom na finále Kontinentálneho pohára do Zürichu. Ako sa však ukázalo, iné je niečo si želať a iné skutočne to dosiahnuť.

Belasí po remíze s Mníchovom prehrali s Londonom Knights a záverečná výhra nad v tej chvíli už jasným víťazom, domácim tímom Lions Zürich bola iba kozmetickou úpravou ďalšieho pohárového sklamania. Bezprostredne po návrate sa síce objavili názory, že Slovan vlastne nesklamal, že tretie miesto je vlastne úspechom, ale ak si uvedomíme, že vo finále nehralo žiadne švédske, fínske, ruské, či české mužstvo, že Slovan je majstrom v krajine, ktorá získala striebro na poslednom svetovom šampionáte a za súperov malo pri všetkej úcte, hlboko priemerné európske tímy, potom je slovíčko úspech naozaj prislúchajúcou kávou... (mm)

Inštitút zahraničného obchodu a vzdelávania
otvára v roku 2001
jazykové kurzy v jazyku anglickom, nemeckom,
francúzskom, španielskom, talianskom a ruskom.
ENGLISH FOR BUSSINES
jednorozročný špecializovaný jazykový kurz
ANGLIČTINA V PROFESIONÁLNOU TURIZME
špecializovaný odborný kurz
www.izov.sk Tel.: 444 60 936, 444 530 90

**HĽADÁME
DORUČOVATEĽOV
REKLAMNÝCH
MATERIÁLOV
tel. 4446 1598**

Účtovný servis
R & C MACCIUS
ponúka živnostníkom a malým firmám
vedenie účtovníctva
systémom Money 2000
Tel.: 5341 1017, e-mail: maccius@nexta.sk

RENAULT KESTLER
166 x 100 mm

RENAULT KESTLER
109 x 100 mm

Správy z podsvetia

STARÉ MESTO

NA NÁMESTÍ SNP si zo zlatníctva Martin odniesol zatiaľ neznámy zlodej lup v hodnote asi 50-tisíc korún. Prišiel do zlatníctva s tým, že má záujem o zlatú retiazku pre manželku. Niekoľko retiazok vyskúšal a požiadal predavačku, aby ich odvážila, pričom jednu z nich si nechal na krku. Zároveň ponúkol na odkúpenie svoj náramok s odôvodnením, že nemá dost peňazí na retiazku, ktorú si vybral. Keďže v tomto zlatníctve zlato neodkupujú, páchatel poprosil predavačku, aby mu ju aspoň odvážila, nech vie, akú má približnú hodnotu. Keď to urobila a retiazku vrátila, zlodej jej nasprejoval do očí neznámu tekutinu a z predajne ušiel. Poškodená ihneď zapla alarm a so zaslanými očami vybehla na ulicu s volaním o pomoc, zlodej sa však vtedy už strácal v homej časti Námestia SNP.

NA ŽUPNOM NÁMESTÍ v Centrum Pube štyria neznámi páchatelia napadli 20-ročného prevádzkára. Jeden z nich mu oznámil, že si prišli pre peniaze. Mladík odpovedal, že žiadne nemá, vzápätí však naňho jeden z útočníkov namieril pištoľ. Po údere do zátylku stratil vedomie. Štvorica lúpežníkov však odišla z pubu bez peňazí.

PETRŽALKÁ

NA KOPČIANSKEJ ULICI úplne zbytočne prišiel o život 26-ročný Ľubomír F. z Bratislavy-Petržalky. Políciu privolali obyvatelia jedného z domov, ktorí ho našli ležať vo vestibule v kaluži krvi. Privolaný lekár konštatoval, že zomrel na následky strelného poranenia hlavy. V pivničných priestoroch našli rovnako starého Štefana F., ktorý bol v zlom psychickom stave, v ruke držal pištoľ a práve sa chystal spáchať samovraždu. Vďaka profesionálnej práci policajtov sa ho podarilo upokojiť, zadržat a zbraň mu vziať. Vysvitlo, že dvaja mladí muži boli priateľia a pri neodbornej manipulácii so zbraňou z nej vyšiel výstrel, ktorý Ľubomíra usmrtil. Štefana čaká obvinenie z ublíženia na zdraví z nedbanlivosti.

NA OVSIŠTSKOM NÁMESTÍ v kasíne Imperial 33-ročný Peter T. surovo napadol jeho pracovníčku, ktorá sa snažila privolať pomoc, keď prišiel robiť poriadok so svojou družkou, ktorá sa tu zaučala za čašníčku. Chytil ju za krk, vytiahol ju na parkovisko, sotil ju na zem, bil ju a kopal do hlavy. Prestal asi až po pätnástich minútach, keď kľučka na zemi a nevládala sa postaviť. Z ruky jej vytrhol peňaženku s asi 20-tisícovou tržbou a odišiel. Výšetrovateľ ho obvinil z trestného činu krádeže a bol vzatý do väzby.

RUŽINOV

NA SENECKEJ CESTE prepadol benzínové čerpadlo 33-ročný Bratislavčan Jaroslav K. Po príchode na čerpadlo namieril na personál zbraň a žiadal, aby mu vydali všetky peniaze, ktoré mali v pokladni. Pod hrozbou zbrane mu obsluhujúci personál dal celú tržbu 20-tisíc Sk. Lupič potom nasadol do auta a z miesta činu odišiel. Po jeho stopách sa okamžite vybrali policajti, ktorí ho zadržali na benzínovej pumpe Esso. Ako sa ukázalo, bol pod vplyvom alkoholu. Z lupu u neho našli už len 16-tisíc korún.

NA SLOVNAFTSKEJ ULICI došlo k incidentu po dopravnej nehode. Jedným z jej účastníkov bol podnapitý 40-ročný Bratislavčan Jozef V., ktorý odmietol podpísať protokol o dopravnej nehode, z vrecka nohavíc vytiahol poľovnícky nôž a zaútočil ním na policajta. K zraneniu, našťastie, nedošlo, po použití donucovacích prostriedkov útočníka predviedli na policajné oddelenie. Alkoholové hodnoty v jeho dychu dosiahli takmer 2,3 promile. Výšetrovateľ ho obvinil z trestného činu útoku na verejného činiteľa. (ver)

Z okien sledovali korunovačné sprievody

Pamätníci histórie

Dnes ničím nenápadný a nezaujímavý dom na nároží Františkánskej a Zámocníckej ulice v susedstve Mirbachovho paláca zažil aj lepšie časy. Tento meštiansky dom postavili na starších základoch v 16. storočí a zásadne prestavali v 18. storočí.

Jeho najvýraznejšou prednosťou bolo situovanie na nároží ulíc na najvyššom bode mierne stúpajúceho námestia pred kláštorom františkánov. Z jeho okien bolo možné sledovať sprievod novokorunovaného uhorského kráľa, ktorý prichádzal pešo od dómu svätého Martina do františkánskeho kostola Nanebovzatia Panny Márie.

Sprievod Márie Terézie na olejomalbe zachytili maliari W. Pohl a F. Messmer. Obraz sa nachádza v salóne Veľvyslanectva Maďarskej republiky vo Viedni. Vidno na ňom aj náš dom, ako vyzeral v roku 1741. Jeho nárožný arkier s veľkým oknom, z ktorého sa dal sprievod najlepšie sledovať, neskôr prestavali. Predná časť domu síce v 50. rokoch spadla, ale postavili ju znova v pôvodnom tvare. **Štefan Holčík**

FOTO - Vladimír Mišauer

V Grösslingu bol čulý spoločenský ruch

Za tuhej zimy sme sa chodili kúpať do Grösslingu pri Dunaji. Kúpele boli otvorené v roku 1895, takže za môjho detstva boli už staručké, ale vydržali dodnes. V Grösslingu bol v zime čulý spoločenský ruch. Bratislavská stredná vrstva bola denne v bazénoch, v suchej a mokrej pare, debatovalo sa ako v starých rímskych kúpeľoch. Do vzniku týchto kúpeľov mala Bratislava v centre mesta len zopár vaňových kúpeľov. V meštianskych domoch ešte neboli byty s kúpeľňami, a preto sa vlastne vo vaňových kúpeľoch prenajímali kúpeľne. Pred kúpeľňou bola maketa hodín, aby kúpeľníci vedeli, dokedy máte kúpeľňu prenajatú. Hodina stála za prvej Čsl. republiky päť korún. V cene bolo aj mydlo a uterák.

Vo vaňových kúpeľoch (kúpele PELIKÁN na Vydrici, Ľudový kúpeľ na Senom námestí atď.) vyrastali celé generácie čistotnejších mešťanov. Ostatní mali doma buď korytá alebo kovové prenosné vane. Tie sa inštalovali v sobotu v kuchyniach a kúpeľný rituál bol plný detského džavotu a humorných príhod. No najväčší

Chlapci z Dunajskej ulice

lenoraj v teplej vode bol predsa len v Grösslingu. Najširšiu vrstvu návštevníkov tvorili živnostníci a podnikatelia. V bazénoch sa uzatvárali obchody, potvrdzovali objednávky, a aj sa politizovalo. Najviac debát sa točilo okolo futbalu. Ďalšou vrstvou návštevníkov boli umelci - bratislavská bohéma. Pre tých boli kúpele Grössling milostivé finále po prebdení noci. Podriemkavali v bazénoch s teplou vodou. Tí, ktorí v noci prebrali, skákali do maličkého bazénu s ľadovou vodou a zašli znovu a znovu do suchej pary. To ich organizmu zoslabnutému silnými liehovinami pomáhalo najviac. Telu treba dať telové!

Po kúpeľných procedúrach a masážach sa spoločenský život preniesol do priestorov mimo bazénov. Pri bufete boli pedikúri a manikúri. Najpopulárnejšie však boli čistučké posteľe rozmiestnené po celom areáli. Uprostred debatujúcich starých Bratislavčanov sa výborne spalo. Vrava vôbec neprekážala. Vrava uspávala. Rád som - ako malý chlapec -

pozoroval známe bratislavské osobnosti v najhlbšom súkromí. Režisér Borodáč hovoril o ruskom divadle, tréner Šťastný o svojich cestách po svete, operní speváci občias zanútili okolo bufetu škály a našli sa aj akademickí maliari, ktorí nás všetkých nenápadne skicovali. Politikov v Grösslingu vidieť nebolo.

Grössling si žil svojím životom dlhé desaťročia. Za socializmu to buržoázne hniezdo dlho vzdorovalo svojim životným štýlom proletárskemu kasárenskému spôsobu života v montérkach, ale jedného dňa po nejakej vodovodnej poruche kúpele zavreli. Pod zámenkou rekonštrukcie bol Grössling dlhé roky zavretý. Naveľa-naveľa ho otvorili - ale v interiéri kúpeľnej dvorany náš čakala katastrofa. Necitliví opravári viedli nové elektrické káble z vonkajšej strany stien! Po krásnych mramorových reliéfnych stĺpoch a po kamenných doskách boli rozmiestnené rozvodové skrine! Divali sme sa z bazénov neveriacky nad seba. Bolo po krásnych rímskych kúpeľoch. Ani neviem, či ešte 106-ročné kúpele Grössling fungujú? Chodím okolo, ale bojím sa nazrieť. **Július Satinský**

Výšivky na hrade

BRATISLAVA

Vo výstavných priestoroch bratislavského hradu je sprístupnená výstava „V Spolku Izabella striebrom, zlatom šili ...“ s podtitulom Mária Hollósyová a vyšívачky z Cifera a ďalších dedín.

Výstava predstavuje zabudnutú krásu vyšíviek z ciferskej dielne Márie Hollósyovej, autorky predlôh aj realizátorky najnáročnejších diel. Na výstave je prezentovaná pestrá kolekcia civilných aj sakrálnych odevov a textílií. Napríklad súbor sakrálnych odevov určených pre kostol v Cíferi, pôsobivý súbor smútočných ornátov, ale aj Hollósyovej replika víťaznej kazule zo svetovej výstavy v Paríži. Všetky diela dokazujú majstrostvo, originalitu, fantáziu a umelecko remeselnú zručnosť autorky a jej žiačok. Výstavu si môžete pozrieť každý deň okrem pondelka až do 31. marca. (brn)

Spomienkový album

Keď gróf A. Grassalkovich v 60. rokoch 18. storočia kupoval meštianske a šľachtické záhrady pred bránou na Suchom mýte, stál už na mieste terajšieho Karátsonyho paláca podpivničený prízemný objekt, v ktorom bol hostinec.

V rokoch 1883-84 na jeho mieste postavili prepychový palác podľa projektu Ferdinanda Kittlera. Je to vlastne trojica samostatných obytných domov s jednotnou fasádou, pričom stredný palác je zastrešený mohutnou plechom zakrytou kupolou. Architekt sa inšpiroval novostavbami viedenskej Ringstrasse, pričom fasádu stvárnil v slohu talianskych renesančných palácov. Objekt sa ihneď stal klenotom architektúry v Prešporku. Nebol ešte zakrytý radom rozkošatených stromov a vedľa neho ešte nejstvovala terajšia Spojná ulica.

V 90. rokoch sídlilo v paláci vedenie spolku Izabella. Bolo to ženské združenie na podporu ľudovej umeleckej tvorivosti, ktoré pod patronátom arcikňažnej Izabely - manželky arcikňaža Friedricha (majiteľa Grassalkovichovho paláca) organizovalo výrobu a predaj textilného vyšívaneho tovaru. Dodávateľkami boli najmä ženy z Cifera a okolia, ktoré pod vedením poštmajsterky Márie Hollósyovej dosiahli takú umeleckú dokonalosť, že ich vyšivky boli ocenené aj na svetovej výstave v Paríži.

Po druhej svetovej vojne palácový objekt chátral. Fasádu síce v 80. rokoch opravili, ale interiéry slúžili ako kancelárie a sklady. V posledných rokoch budovu opravili pre potreby vládnej inštitúcie a v jednej tretine pri Spojnej ulici získala priestory aj kancelária prezidenta. **Štefan Holčík**

FOTO - archív a Vladimír Mišauer

Premiéra v GUnaGU

DIVADLO

Už tradične v štyroch premiérach od 27. do 30. januára vždy o 19.30 h v Klube Čierny havran na Bielej ulici predstaví Divadlo GUnaGU najnovšiu inscenáciu s názvom **je dobré vycítiť** (krajina s televízorom).

Malé písmeno na začiatku hry je zámerne a je v duchu ďalšieho podtitulu: „ná-zov hry je zároveň aj jedinou scénickou poznámkou“. Autor a režisér Viliam Klimáček napísal „detektívku o viere“, ktorej dej sa odohráva v dedinke, kde sú všetci obyvatelia železničiar, intenzívne sledujú televíziu, vyberajú mýto za prechod tunelom, v ktorom už nie sú koľajnice, a robia ešte zopár ďalších pozoruhodných činností. (rh)

Slovenská krásna kniha a ilustrácia v SNG

VÝSTAVA

V Esterházyho paláci Slovenskej národnej galérie je až do 25. marca sprístupnená expozícia **Slovenská krásna kniha a ilustrácia**.

Jej prvú časť tvoria slovenské tlačoviny prvých dvoch desaťročí minulého storočia. Značný vplyv secesie a dekoratívnych tendencií sa odrazil v prítlačivých výzdobách a úpravách kníh tohto obdobia. Druhá časť výstavy obsahuje obdobie a inšpirácie nadrealizmu a avantgardy, a expozícia ako celok poskytuje komplexný obraz tvorby umelcov, spoluvytvárajúcich naše knižné umenie. (rh)

Medzinárodný Tourfilm 2001

FESTIVAL

Od 1. do 4. februára sa v kine **Mladost** a hoteli **Danube** uskutoční štvrtý ročník medzinárodného festivalu o turizme a cestovnom ruchu **Tourfilm 2001**. Program sa skladá z dvoch častí - súťažnej a informatívnej, v rámci ktorých sa predstaví divákovi takmer šesťdesiat filmov. Súťažnú časť tvoria tri sekcie - Križovatky (dokumenty o turizme, ekoturizme a cestovaní), Minútky (päťminútové reklamné filmy o krajinách, regiónoch či mestách) a súťaž Multimedia o najlepšiu slovenskú webovú stránku z oblasti cestovného ruchu. Informatívnu časť festivalu budú tvoriť sekcie: Regióny - prehliadka filmov o Slovensku a blok o Vysokých Tatrách, Americký sen - reprezentačná prehliadka filmov o USA, Metropolis - filmy o svetových metropolách, Teletour - cestopisné seriály televíznych spoločností, Dimenzie - hrané filmy na tému cestovanie do budúcnosti a sekcia Pozemské raje, ktorá predstaví filmové fantázie o krásnych miestach našej planéty. (rh)

Islandská speváčka Björk vo filme **Tanečnica v tme**.

Foto - archív

Ponuka nových filmov ozdobená cenami

Pestrá ponuka filmových premiér bratislavských kín je v týchto dňoch ozdobená snímkami, ktoré si získali **renomé na medzinárodnej scéne nielen diváckym ohlasom, ale aj uznaním odbornej kritiky. Týka sa to predovšetkým filmu dánskeho režiséra Larsa von Triera Tanečnica v tme, ktorý získal na prestížnom festivale v Cannes Zlatú palmu a jeho hlavná predstaviteľka - islandská speváčka Björk aj cenu za najlepšiu ženskú hereckú výkonnosť.**

Film je príbehom slepúcej českej emigrantky Selmy, ktorá pred existenciálnymi starosťami (akými je nielen jej choroba, ale hlavne zháňanie peňazí na operáciu pre svojho syna s tou istou diagnózou) hľadá únik v romantickom svete

muzikálov. Björk, ktorá napriek oceneniu svojho hereckého majstrovstva tvrdí, že to bola jej jediná filmová rola, si nechala ujsť šancu skomponovať hudbu k tomuto vyše dvojhodinovému muzikálu.

Pre zmenu z berlínskeho festivalu si vlni odniesol Strieborného medveďa americko-nemecko-britský koprodukčný film **Milióndolarový hotel** režiséra Wima Wendersa. Hlavnými hereckými hviezdami dramatickej snímky o priateľstve, zrade a láske sú Jeremy Davies, Mel Gibson a Milla Jovovichová. Dej sa odvíja okolo jednej podozrivej smrti v bývalom exkluzívnom hoteli v Los Angeles - jej vyšetrovanie agentovi FBI sťažujú komplikované vzťahy medzi obyvateľmi hotela, ktorými sú dnes už len ľudia na okraji spoločnosti.

Z ďalších nových filmov spomeňme aj americký sci-fi thriller **Červená planéta** o prvej ľudskej expedícii na Mars. Film, ktorý si nesporne nájde svojich divákov, však získal nádych istej senzáčnosti aj tým, že prvýkrát došlo k roztržke medzi americkým ústavom pre výskum vesmíru NASA a Hollywoodom, keď vedci vzniesli viaceré výhrady voči filmárskemu zobrazeniu predstáv o červenej planéte Mars.

Vybrané kvarteto z predstavovaných novínok uzatvára americký film indického režiséra M. N. Shyamalana **Vývolený**, kde hrá hlavnú úlohu, rovnako ako v minulej známej snímke tohto tvorca **Šiesty zmysel**, „bondovsky“ úspešný a nezdolateľný Bruce Willis.

René Horváth

Spotrebný úver PRVEJ KOMUNÁLNEJ BANKY

PRVÁ KOMUNÁLNA BANKA a.s.

**Chcete minúť viac ako máte na účte?
Chýba Vám ručiteľ?**

Máme pre Vás riešenie:

Spotrebný úver
Platobná karta
Životná poisťka

všetko
v jednom
účte

Podrobné informácie Vám ochotne poskytnú pracovníci pobočiek v Bratislave:

Šafárikovo nám. 3, tel.: 07/529 62 733, 529 61 132, 529 61 549

v pracovných dňoch od 8.00 do 17.00 h, vo štvrtok do 13.00 h

Račianska ul. 29, tel.: 07/444 56 840, 444 56 841, 444 56 843

v pracovných dňoch od 8.00 do 18.00 h

Zohorská 1, tel.: 07/654 23 775, 654 23 801, 654 23 780

v pracovných dňoch od 8.00 do 16.00 h, v stredu do 17.00 h, vo štvrtok do 12.00 h

Námestie SNP 30 (OD Dunaj), tel.: 07/544 14 695, 544 14 696,

v pracovných dňoch od 9.30 do 17.00 h, v pondelok od 10.00 do 17.30 h.

www.pkb.sk

Kam za kultúrou?

■ Tanečno-dramatickú kompozíciu na námety Borisa Viana ...na vaše hroby uvedie prvýkrát v tomto roku Nová scéna 31. januára o 19.00 h.

■ Do 28. februára je vo Vodných kasárňach Slovenskej národnej galérie 6. ročník medzinárodného trienále insitného umenia **Insita 2000**.

■ Gedur Musical Production uvedie 31. januára o 19.00 h v Istropolise koncert a krst CD **Možno si na mňa zvykneš speváčky Dagmar Rostand** a skupiny In.

■ V Mirbachovom paláci Galérie mesta Bratislavy na Františkánskom námestí 11 je výstava **Albrecht Dürer a jeho okruh**, ktorá predstavuje 150 grafických listov tohto najvýznamnejšieho nemeckého grafika. Exponáty pochádzajú z Mestského múzea v Padove.

■ Divadlo a.ha. na Školskej ulici 14 bude 27. januára o 19.00 h dejiskom koncertu slovenského pesničkára Petra Jančú a pesničkárskeho združenia Efko (I. Had Weiss a R. Tiňo).

■ O siedmej pri fontáne je názov muzikálu, motivovaný americkým rockovým muzikálom **Godspell**, ktorý 6. februára o 11.00 h v Spoločenskom dome Nivy na Súťažnej ulici 18 predvedú študenti Gymnázia M. Alexie a ich hostia.

■ Výstava Stanislava Stankociho v Pálffyho paláci Galérie mesta Bratislavy na Panskej ulici 19 predstavuje tvorbu jedného z najosobitejších slovenských výtvarníkov.

■ Štúdio Kaplnka Vysoké školy múzických umení na Ventúrskej ulici 3 uvádza 29. januára predstavenie R. Sírera **Hra so smrťou** a 31. januára inscenáciu W. Schwaba **Prezidentky**. Obe predstavenia sa začínajú o 18.00 h v Burkovni.

■ V Galérii fotografie Profil na Prepoštskej ulici 4 je do 4. februára inštalovaná výstava **Kazachstan - dokumentárny projekt českých fotografov Aleny Dvořákové a Viktora Fischera**. Tento ich cyklus bol odmenený na súťaži Czech Press Photo 2000.

■ Filmový klub Domu kultúry Lúky na Vígľašskej ulici 1 uvedie 30. januára o 18.30 h film režiséra Miloša Formana **Valmont** z roku 1989.

■ V cykle komorných koncertov Momentum musicum vystúpi v 28. januára o 16.00 h CC Centre na Jiráskovej ulici 3 barokový súbor **Music for a while** Bratislava. Na programe sú diela S. Krengela, M. Maraisa, M. Lamberta, H. Newsidlera a ďalších autorov.

■ V Dome plynárov na Drevenej ulici 4 trvá do 4. februára výstava **Juraj Hovorka** Priezeň tvorbu.

■ V cykle **Povedzme si o tom bude** 27. januára o 16.00 h vo Vodných kasárňach Slovenskej národnej galérie na Rázusovom nábreží 2 prednáška **Ľudovíta Hološku o Mikulášovi Galandovi**.

■ Do konca januára je v Galérii Ardan na Lermontovovej ulici 14 pod názvom **Salón Galérie Ardan** predajná prehliadka diel umelcov, s ktorým galéria pravidelne spolupracuje.

■ V Parku kultúry a oddychu bude 27. januára o 19,30 tradičný 28. Oravský večer spojený s plesom. Plesat' však budú aj ďalší „krajania“. Na 3. februára o 19.00 je ohlásený 32. **Bál Záhorakov**, 10. februára o 19,30 sa bude v PKO plesat' na 43. **podbradliansko-podjavorinskom plesu**. (rh)

MERCEDES - nový!!!
280 x 30 mm